

Nr. 4

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

30 september 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

Inhoud

Nr. 4

Woensdag 30 september 1998
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1999	
Bespreking (Voortzetting)	1
Sprekers : de heren Gilbert Bossuyt, Francis Vermeiren en Johan Malcorps , mevrouw Vera Dua, de heren Joris Van Hauthem, Paul Van Grembergen, Jacques Timmermans, Jos Geysels, Emiel Verrijken, Georges Cardoen, Ward Beysen en André Denys, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en minister Wivina Demeester-De Meyer, minister Theo Kelchtermans, minister Eric Van Rompuy, minister Brigitte Grouwels en minister-president Luc Van den Brande	
Hoofdelijke stemming	26
Spreker : de heer Etienne De Groot	
Mededeling van de voorzitter	28
Met redenen omklede motie van mevrouw Yolande Avontroodt en de heren Dirk Van Mechelen en Etienne De Groot tot besluit van de op 6 juli 1998 door mevrouw Yolande Avontroodt in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de geografische werkterreinafbakening van palliatieve netwerken in de provincie Antwerpen – 1112 (1997-1998) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	28
Sprekers : mevrouw Yolande Avontroodt en mevrouw Kathy Lindekens en minister Wivina Demeester-De Meyer	
Regeling van de werkzaamheden	30

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.23 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Yolande Avontroodt, Sonja Becq, Georges Beerden, Jan Béghin, Ward Beysen, Jean-Marie Bogaert, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Jozef Browaeys, Leo Cannaerts, Georges Cardoen, Jan Caubergs, Joachim Coens, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwé, Etienne De Groot, Karel De Gucht, Leo Delcroix, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Paul Deprez, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Mia De Schamphelaere, Peter Desmet, Roland Deswaene, Freddy De Vilder, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Fred Dielens, Marijke Dillen, Michel Doomst, Vera Dua, Peter Dufaux, Paul Dumez, Freddy Feytons, Jaak Gabriels, Jos Geysels, Johnny Goos, Leo Goovaerts, Veerle Heeren, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, André Kenzeler, Marino Keulen, Patrick Lachaert, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Kathy Lindkens, Carlos Lisabeth, Marcel Logist, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Nelly Maes, Johan Malcorps, Hugo Marsoul, Erik Matthijs, Lydia Maximus, Trees Merckx-Van Goey, Marc Olivier, Jan Penris, Stefaan Platteau, Leonard Quintelier, Didier Ramoudt, Gerda Raskin, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Eddy Schuermans, Jef Sleenckx, Jos Stassen, Felix Strackx, Herman Suykerbuyk, Guy Swennen, René Swinnen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Arnold Van Aperen, Riet Van Cleuvenbergen, Walter Vandenbossche, Michiel Vandenbussche, Bart Vandendriessche, Ria Van Den Heuvel, Marleen Vanderpoorten, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Gilbert Vanleenhove, Sonja Van Lindt, Jef Van Looy, Dirk Van Mechelen, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Marc Van Peel, Hugo Van Rompa-

ey, Etienne Van Vaerenbergh, Peter Vanvelthoven, Roeland Van Walleghem, Tuur Van Wallendael, Mandus Verlinden, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Emiel Verrijken, Cecile Verwimp-Sillis, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Chris Vandenbroeke : gezondheidsredenen ;

Patricia Ceysens, Kathleen Helsen : familieverplichtingen.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1999

Bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1999.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik heb vanmorgen een strijdlustige regering gezien. Dat verheugt me ten zeerste. Het verheugt me evenzeer dat de Vlaamse regering haar septemberverklaring terecht is begonnen met de vaststelling dat de natuur zich twee weken geleden tegen ons heeft gekeerd. Zodra alle oorzaken van deze watersnood bekend zijn en we weten hoe we een herhaling kunnen voorkomen, moeten we inderdaad ons beleid bijsturen of versterken.

De Vlaamse regering heeft dus dit engagement aangegaan. Ze heeft ook reeds voorzien in bijkomende maatregelen : enerzijds inzake het noodfondsdecreet voor de gemeentebesturen en anderzijds inzake de voorschottenregeling voor particulieren. Dat zijn uiteraard goede maatregelen. Des-

Bossuyt

alniettemin verwijst de septemberverklaring slechts in één zin naar een actieprogramma inzake waterbeheersing ter beperking en voorkoming van wateroverlast. Ik kom daar straks nog even op terug.

Mijnheer de minister-president, het document dat u ons eergisteren hebt bezorgd, beklemtoont terecht dat het goed gaat met en in Vlaanderen. Het goed, functioneel en efficiënt bestuur van de voorbije jaren mag ons evenwel niet verblinden. We mogen ons niet bezondigen aan euforie, noch aan misplaatst triomfalisme. We mogen echter evenmin getuigen van valse bescheidenheid. De resultaten van het sociaal-economisch beleid van zowel de federale als de Vlaamse regering zijn opmerkelijk. Onze economische groei is opnieuw vergelijkbaar met die van onze burens. De overheidsfinanciën zijn gezond en de koopkracht van de gezinnen stijgt.

Binnen deze globale federale context kan men overigens niet ontkennen dat Vlaanderen het beter heeft gedaan. Vlaanderen – met excuses voor het woordgebruik – boert goed. Meer nog, wat sommigen ook mogen beweren, Vlaanderen is een van de meest welvarende regio's van Europa en zelfs van de wereld. De sociaal-economische toestand in Vlaanderen evolueert gunstig. De economische groei grenst aan de 3 percent. Ondanks de recente perikelen heeft het beursklimaat mede het consumentenvertrouwen nieuw leven ingeblazen, waardoor de binnenlandse vraag de groei van de Vlaamse export helpt ondersteunen.

De KMO's kregen in onze KMO-regio bij uitstek terecht nog nooit zoveel aandacht als belangrijke motor van economische welvaart en werkgelegenheid. Vlaanderen staat mede aan de spits van de informatica- en communicatietechnologie. De hoofdaders van de informatiesnelweg lopen dwars door onze regio. Deze nieuwe dienstensectoren vervullen een belangrijke stuwende en ondersteunende rol. Door een forse budgettaire inhaalbeweging van het Vlaamse wetenschaps- en technologiebeleid, waarvoor de SP-fractie ook vragende partij was, beschikt de Vlaamse economie en samenleving over zuurstof voor een doorgedreven en ruim opgevatte innovatiebeweging.

Er is echter wel een democratisch deficit. We wachten nog steeds op een decretale regeling terzake. We wachten nog steeds op een innovatiedecreet, aangezien het hier toch om aanzienlijke financiële middelen gaat. We vertrouwen er wel op dat de

minister-president die middelen goed besteedt, maar vanuit parlementair oogpunt vragen we toch om een decreet terzake.

Ik leg de nadruk op positieve zaken omdat we moeten erkennen dat het goed gaat in ons land en in Vlaanderen, ondanks de gebeurtenissen waarover in de pers opnieuw sprake is. Economie heeft deels te maken met psychologie. Het is belangrijk om niet alleen noodberichten uit te zenden, maar ook de verbeteringen te onderstrepen.

Ik doe dat zonder overdrijven. De voorbije jaren heb ik er al vaker op gewezen dat we ons bewust moeten blijven van de broosheid van de Vlaamse economie. We zijn niet gevrijwaard van onverwachte tegenslagen. Dit wordt jammer genoeg bewezen door de recente gebeurtenissen.

De sluiting van Levi Strauss, of ze nu al of niet was aangekondigd, is een belangrijk teken. Het bedrijf gedroeg zich goed, investeerde en maakte winst. Het kende recent loonsverhogingen toe aan zijn personeel. Toch besliste het – weliswaar mooi verpakt – zijn vestigingen te sluiten en elders te gaan produceren. Dit moet ons bewust maken van onze kwetsbaarheid. Het is een uiting van het meest rauwe kapitalisme, dat nog steeds bestaat en zich manifesteert in zijn meest brutale vorm.

Het is niet eenvoudig om hier oplossingen voor te vinden. Op het niveau van Vlaanderen hebben we maar weinig middelen om zo iets te vermijden. Toch doe ik een oproep om de problematiek ter harte te nemen en waar mogelijk te zorgen voor regels die een dergelijke vorm van ondernemen in de toekomst sterk bemoeilijken. Ook op federaal vlak kan dat niet meer op een afdoende wijze gebeuren. Vlaanderen kan echter gebruik maken van zijn inspraak op Europees niveau.

Voor de geïnteresseerden is deze problematiek niet nieuw. In het verleden zijn reeds tal van voorstellen gedaan. Nu Europa een sterke markt wordt met een eigen munt, moeten we in staat zijn dergelijke dingen onmogelijk te maken.

Ik bewonder de inspanningen die minister Van Rompuy zegt te zullen leveren en wens hem daarbij succes. Ik ben echter ook realistisch en durf aan dat succes te twijfelen. De betrokkenen die door deze sluiting werkloos worden, zijn vaak laaggeschoold. De Vlaamse regering moet klaarstaan om aan jobbegeleiding te doen, in opleidingsmogelijkheden te voorzien en elk dossier – zeker de meest dramatische – individueel te begeleiden. Zo kan de nood van deze mensen die op een abrupte

Bossuyt

manier slachtoffer zijn geworden, toch enigszins worden gelenigd.

Jobcreatie moet de absolute prioriteit van het beleid blijven. Men kan de cijfers betwisten, maar er is een onloochenbare terugval van de werkloosheid, ondanks dergelijke opstoten. We volgen inderdaad min of meer het schema dat werd vooropgesteld in het verdrag van Leuven en in het Vlaamse regeerakkoord, en volgens hetwelk we moeten streven naar een halvering van de werkloosheid op middellange termijn. Dat wordt een reële mogelijkheid, op voorwaarde dat we al onze inspanningen daarop toespitsen. We moeten er wel oog voor hebben dat deze positieve evolutie in mindere mate waarneembaar is voor de laaggeschoolde langdurig werklozen. We vragen meer aandacht, omdat zij de meest kwetsbaren zijn van onze samenleving.

Desbetreffend moet de democratisering van het onderwijs in de kennismaatschappij een nieuwe, extra dimensie krijgen. Levenslang leren en permanente vorming blijven bovenaan de agenda staan. De aangekondigde aanpassingen aan het onderwijs voor sociale promotie – die we overigens toejuichen – moeten snel en krachtig in realiteit worden omgezet.

Uiteraard is het niet de Vlaamse regering die de jobs creëert, maar ze vervult een belangrijke rol in het stimuleren van de economie en het voeren van een arbeidsmarktbeleid. Ze kan vooral de zwakke groepen aan een baan helpen door alle mogelijke oplossingen uit te dokteren, zowel door de verlaging van de arbeidskosten als door vorming en opleiding. Ze bewijst haar belangrijke rol ook in de opeenvolgende Vesoc-akkoorden, die resulteerden in Vlaamse werkgelegenheidsakkoorden waaraan de Vlaamse regering telkens bijkomende middelen verbond. Dat was ook het geval voor het Vlaams akkoord inzake de social-profitsector.

Ik wil er u aan herinneren dat inzake de beroepsopleiding, in het kader van het Vlaams actieplan voor de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren, het formeel engagement werd genomen om tegen 2003 te komen tot een opleidingsinspanning die 20 procent van de werklozen moet bereiken.

Niettegenstaande alle inspanningen én resultaten blijven we inzake werkgelegenheid en werkloosheid met een vreemd dilemma zitten. Er waren wellicht nog nooit meer mensen aan het werk dan op dit ogenblik. Dat is juist, maar anderzijds blijft

de werkloosheid wel een probleem omdat vraag en aanbod voor grote problemen zorgen. Dat geldt ook in regio's waar de werkloosheid eerder beperkt is.

Ik zal bij deze uiteenzetting verder enkele belangrijke punten onder de aandacht brengen. Ik betracht dus niet de inventaris op te maken.

Een van de eerste aandachtspunten is mijns inziens de Vlaamse zorgverzekering. Iedereen heeft recht op een waardige oude dag. Die is echter niet gegarandeerd zolang ouderen de rekening van de thuiszorg of het rusthuis niet op een aanvaardbare manier kunnen betalen. Omdat we hier over een bijzonder ernstig levensrisico spreken dat iedereen kan of zal treffen, moet de gehele bevolking betrokken worden bij de dekking van het risico. Daarom moet er een verplichte Vlaamse zorgverzekering komen. Met de zorgcheques kunnen de gezinnen een groot deel van de kosten voor niet-medische verzorging betalen.

We zijn dan ook bijzonder verheugd dat in de begroting 1999 in substantiële middelen voor de Vlaamse zorgverzekering wordt voorzien. Het is duidelijk dat het voorstel van decreet van de heer Swennen de motor is geweest van de versnelling van het dossier dat twee zomers geleden door minister Demeester werd aangekaart. Ik heb weet van een CVP-voorstel terzake dat ondanks andere invalshoeken niettemin tegemoet komt aan de basisprincipes van het SP-voorstel, namelijk een verplichtend publiek systeem, voor iedereen toegankelijk, zowel voor de zorgbehoevende thuis als in het rusthuis. Vanzelfsprekend blijven er een aantal knelpunten. De vraag rijst of het voorbehouden moet worden voor alle leeftijden of alleen voor ouderen, er moet beslist worden over het financieeringsmodel en de al of niet stapsgewijze invoering. Al deze knelpunten zijn echter best overbrugbaar.

Zowel binnen de parlementaire meerderheidsfracties als binnen de regering bestaat de afspraak dat er eerlang een gezamenlijk voorstel over de zorgverzekering zal worden voorgelegd dat concreet in werking moet treden op 1 januari 2000. Er wordt nu reeds 4 miljard frank in kapitalisatie gereserveerd voor de piek van de veroudering in het volgend millennium. Er wordt 800 miljoen frank in de begroting 1999 gereserveerd voor de verbreding van het zorgaanbod. We staan daar volledig achter, want het geeft ook heel wat laaggeschoolden werk. Het is ons evenwel niet helemaal duidelijk of er reeds een bedrag wordt voorzien in de begroting 1999 voor het opstarten van de Vlaamse ouderenzorgverzekering.

Bossuyt

Ik wil graag volgende kanttekening maken. In haar advies van september laatstleden formuleerde de SERV een aanbeveling inzake de zorgverzekering. Ze vindt een zorgverzekering voorbarig en dringt aan op verder grondig onderzoek. De problematiek van de zorgverzekering staat al bijna een decennium op de politieke agenda. Er zijn reeds heel wat ouderenverenigingen die acties hebben gevoerd voor de invoering ervan. Men kan dus bezwaarlijk stellen dat het probleem uit de lucht komt vallen. Men kan reeds hele grote kasten vullen met wetenschappelijke studies over de zorgverzekering. Mevrouw de minister, zopas werd er door uw diensten een enquête gehouden die aantoonde dat de overgrote meerderheid van de oudere bevolking vragende partij is voor een zorgverzekering. Daarom dringen we er absoluut op aan om er werk van te maken. We zouden graag hebben dat men deze zorgverzekering zo vlug mogelijk volledig kan invoeren. We vrezen immers dat het gefaseerd invoeren onvermijdelijk betekent dat acute en dringende noden, waarvoor reeds jarenlang een oplossing wordt beloofd, op de wachtlijst blijven staan.

Ten aanzien van het gezondheidsbeleid is er de strijd tegen de sociale ongelijkheid. De regering heeft duidelijk de ambitie om de strijd tegen de kansarmoede op te voeren. Ik verwijs dienaangaande naar de aanbevelingen die tot besluit van het themadebat over armoede en sociale uitsluiting op 4 maart '98 werden goedgekeurd. Moreel uitgangspunt is dat inzake gezondheid en welzijn er een onaanvaardbare sociale ongelijkheid is : armen zijn meer ziek en leven minder lang dan hun rijkere medeburgers. Daarom heeft de Vlaamse regering binnen haar bevoegdheden de plicht en de mogelijkheid om deze sociale ongelijkheid inzake gezondheid en welzijn te verkleinen.

De SP-fractie vraagt terzake de spoedige bespreking van het voorstel van decreet voor de erkenning van de Wijkgezondheidscentra. We vragen tevens én binnen de preventieve gezondheidszorg én binnen de voorziene budgetten, een prioritaire inspanning van de regering voor een preventie die ook de sociaal meest kwetsbare groepen bereikt.

We hebben enkele vragen over waar we nu staan in de aidspreventie. Enkele jaren geleden trok Vlaanderen de kar van de aidspreventie. Indien we sommige studies mogen geloven, is Vlaanderen bijna terug naar af. Onze kennis over en vooral onze houding tegenover seksueel overdraagbare ziekten is in vergelijking met de rest van de wereld bijzon-

der pover. Deze vaststellingen zijn tegenstrijdig met de doelstelling van het regeerakkoord, waarin letterlijk stond dat, ik citeer : 'inzake aids zal worden verder gebouwd op de ingeslagen weg'.

De SP-fractie vraagt dat de bevoegde minister en de regering het regeerakkoord honoreren en in overleg opnieuw doeltreffende campagnes opstarten ter voorkoming van seksueel overdraagbare aandoeningen, waaronder aids. Preventie staat of valt met continuïteit.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Op deze heel specifieke vraag wil ik even inpikken. Ik deel de mening van de heer Bossuyt. We moeten zorgzaam blijven. Anderzijds weet ik ook dat aidspreventie aansluit bij een globale preventie ten aanzien van seksueel overdraagbare ziekten. Met de middelen van de Vlaamse bevolking zelf onderhandelen we met het IPAC over de juiste wijze om dit aan te pakken. Er is echter geen enkele reden tot bezorgdheid dat de middelen zouden verminderen.

Door deze materie uit te breiden tot het volledige domein van de seksueel overdraagbare aandoeningen willen we via het lokale gezondheidsoverleg de globale bevolking bereiken.

Onze ervaring leert ons dat de Vlaamse jongeren te onbewust omgaan met seksualiteit waardoor er te veel – meer dan in sommige buurlanden – seksueel overdraagbare ziekten aanwezig zijn. Het is dan ook onze bedoeling de jongeren zo dicht mogelijk te benaderen om dit tegen te gaan.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik dank mevrouw de minister voor haar antwoord. Ik wou dit onderwerp vooral ter sprake brengen omdat blijkt dat er nog nauwelijks waarschuwingcampagnes worden gevoerd. Daardoor kan de indruk ontstaan dat de problematiek minder ernstig is. Voor de jongeren blijft het evenwel een bijzonder gevoelig probleem.

Wat de huisvesting betreft, sluit de verhoging van de kredieten voor de sociale huisvestingssector perfect aan bij de aanbevelingen uit het themadebat over armoede. Daarin werd expliciet om een kredietverhoging gevraagd.

Ik stel met veel genoegen vast dat het investeringsvolume voor de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij in 1999 wordt verhoogd met tweemaal 600 miljoen frank voor respectievelijk de huur- en de eigen-

Bossuyt

domssector. Dit betekent een verhoging met 25 percent of tweemaal 3 miljard frank.

Ondanks de forse inspanningen die in het recente verleden en meer bepaald vanaf 1992 werden geleverd, blijft de nood aan sociale woningen zeer hoog. Slechts vijf percent van de woningen zijn sociale woningen.

In dit verband wens ik nog een kleine kanttekening te maken. De minister mag dan nog een kordaat beleid voeren en de financiële middelen daartoe vrijmaken, toch hebben we vaak de indruk dat de administratie niet altijd hetzelfde spoor volgt als de regering die snel wil vooruitgaan. Of het slecht bedoeld is, laat ik in het midden, maar vaak blijkt dat interessante projecten ondermijnd dreigen te worden door de bureaucratie.

Wat het milieubeleid betreft, moet het mij van het hart dat de septemberverklaring daaromtrent verbazingwekkend bondig en flauw was. Dit staat in schril contrast met één van de grote uitdagingen van het regeerakkoord, namelijk de kwaliteit van het milieu. Deze uitdaging wordt nu in de septemberverklaring weergegeven als een spanningsveld.

Bij de aanvang van mijn uitzetting heb ik het reeds kort over de watersnood gehad. Het bevreedt ons dat we de oorzaken van die ramp niet kennen. Ik durf dan ook aan te dringen op een grondige evaluatie van de verschillende oorzaken daarvan.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Bossuyt, om u aan te tonen dat milieu één van onze hoofdbekommernissen was, is en blijft, wil ik verwijzen naar de eerste inhoudelijke paragraaf van de septemberverklaring die precies over lucht-, water- en bodemverontreiniging handelt. Ik herinner me dat een 'voor-vorige' minister van Leefmilieu samen met ons deze vier oerelementen naar voren heeft gebracht. Alles draait om water, lucht, bodem en afval. Ik herinner me ook zeer goede nota's over deze onderwerpen. Mijnheer Bossuyt, ik verzeker u dat deze thema's voor ons een absolute prioriteit vormen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de minister-president, kunt u mij wat meer uitleg geven ? Ik heb niet goed begrepen wat u bedoelt met een 'voor-vorige' minister en oerelementen.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Vermeiren, ik heb het over een 'voor-voorganger' op het departement Leefmilieu.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb nog een tweetal puntjes en ik vermoed dat u reeds aanvoelt welke richting ik wil uitgaan.

Het integraal waterbeheer is voor ons het enige aanvaardbare beleid voor alles wat met water heeft te maken. We spreken over integraal waterbeheer als elke ingreep wordt gepland in een totaalbeleid over alle aspecten van water. Dit totaalbeleid omvat het kwalitatief waterbeheer inzake de vervuiling en zuivering, het kwantitatief waterbeheer inzake de oppervlakte- en grondwaterwinning en het waterverbruik, de afvoer van water, en de inrichting en het beheer van de met water verbonden habitats zoals de bodems, de oevers, waterrijke natuurgebieden en overstromingsgebieden.

We verwachten dat het ontwerp van decreet over het integraal waterbeheer spoedig op de parlementaire banken terecht zal komen zodat we het wel dra kunnen behandelen. Mijnheer de minister-president, er werd nog geen studie over de oorzaken van de recente waterellende afgewerkt, maar u zult ongetwijfeld hebben opgemerkt dat de oorzaken niet eenduidig zijn. We moeten dringend werk kunnen maken van de problemen op alle verschillende domeinen.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij deze vraag. Ik ben echter wat argwanend omdat de fractieleider van de SP deze vraag stelt. Ik meen te hebben gelezen in de mededelingen van de Vlaamse regering dat het ontwerp van decreet over het integraal waterbeheer reeds op regeringsniveau werd besproken en dat het werd ingediend bij diverse adviesraden. Ik hoop dat de minister-president mij duidelijk antwoordt of we in het najaar de volledige behandeling van dit belangrijke ontwerp van decreet in de commissie voor Leefmilieu kunnen verwachten. Ik heb immers vernomen dat de vergaderingen dit zittingsjaar niet zo lang zullen lopen.

We moeten dit ontwerp van decreet echter ernstig bespreken. Tijdens een vorige zittingsperiode was reeds een andere versie klaar, maar die werd steeds tegengehouden. Ik wil duidelijk vernemen of dit ontwerp van decreet al dan niet zal worden besproken. Straks zal ik dezelfde vraag stellen over een

Malcorps

aantal andere ontwerpen van decreet die circuleren, maar ons nog niet hebben bereikt.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, begrijp ik goed dat de heer Bossuyt zich aansluit bij een van de grote punten van kritiek op de begroting van minister Demeester ? Ons grote bezwaar luidt dat in de begroting geen spoor te vinden is van de nodige kredieten voor de bodemgesteldheid in Vlaanderen. Ik vernoem een probleem dat de volgende dagen zal opduiken in verband met het samensmelten van de BATC en de Regie der Luchtwegen in het BIAC(?). Dit is ten dele een federale aangelegenheid, maar men heeft me verteld dat het bevoegde ministerie grote moeilijkheden verwacht omdat er geen bodemattesten voor de regio bestaan en er zeker geen financiële middelen voorhanden zijn. De heer Bossuyt klaagt aan dat de regering geen oog heeft voor dergelijke problemen. Er zijn belangrijke inkomsten uit de milieubelastingen gegroeid. Het ontbreken daarvan in deze begroting vinden we een grote zwakte. De media en critici stellen dat ook vast. U beaamt dat dus ?

De heer Gilbert Bossuyt : Ik klaag niet aan, ik vraag met aandrang. Dat is een verschil.

Over een tweede actueel milieuvraagstuk, met name het mestbeleid, wordt wellicht bewust en met reden niets gezegd in de septemberverklaring. In juli zijn de besprekingen rond een nieuw Mestactieplan net niet afgerond. We waren nochtans dicht bij een akkoord.

Het standpunt van de SP terzake is klaar en duidelijk. De ecologische doelstellingen moeten als prioriteit worden beschouwd. Om op korte termijn de drinkwaterkwaliteit in Vlaanderen veilig te stellen, zijn strenge normen en de volledige omzetting van de Europese richtlijn inzake nitraatvervuiling absolute minimumvoorwaarden. De overheid moet tevens over de nodige instrumenten beschikken om de naleving hiervan effectief te controleren. Het nieuwe MAP moet een duidelijk, controlebaar en efficiënt mestbeleid waarmaken. Ik heb de indruk dat de sector niet goed beseft dat ze aan limieten toe is.

Mestverwerking kan voor dit alles een nuttig instrument zijn. De landbouwsector moet in deze, zoals alle andere industriële sectoren in het land,

de ruimte krijgen voor eigen initiatieven, maar moet ook zelf zijn verantwoordelijkheid opnemen. Het kan voor ons niet dat de overheid geld stopt in mestverwerking. Indien de sector deze verantwoordelijkheid niet opneemt, wordt een reductie van de veestapel op korte termijn onvermijdelijk.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Bossuyt, we zijn uiteraard verheugd over uw pleidooi voor een goed MAP. Heb ik goed begrepen dat de SP een pleidooi houdt voor strengere normen in het nieuwe mestdecreet ?

De heer Gilbert Bossuyt : U hebt dat goed begrepen.

Mevrouw Vera Dua : Dat is erg goed nieuws en we zullen de resultaten goed in de gaten houden. Uit de informatie waarover ik beschik, blijkt dat de normen zouden worden versoepeld. U geeft me echter bijkomende garanties dat ik me niet ongerust moet maken.

De heer Gilbert Bossuyt : Men mag nooit te gerust zijn.

Mevrouw Vera Dua : Dat heb ik ondertussen wel geleerd in de politiek. Vandaar dat ik u om verduidelijking vraag. U staat dus voor strengere normen en dat zullen we onthouden.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik wil ook nog het thema mobiliteit aansnijden. De noodzaak om de mobiliteit in goede banen te leiden, zal in het komende jaar én jaren extra energie opslorpen. Zowel de initiatieven van de bevoegde minister als de commissie voor Mobiliteit in het parlement bieden daartoe mogelijkheden.

Voor ons moeten er concrete voorstellen en initiatieven komen die reeds op korte termijn tot zichtbare resultaten leiden. Ook op het vlak van mobiliteit is psychologie belangrijk. De beslissing van de Vlaamse regering om meer middelen te investeren in mobiliteit, juichen we dan ook toe. Twee jaar na de invoering van de mobiliteitsconvenants is twee derde van de Vlaamse gemeenten bezig met het opstellen en deels ook uitvoeren van een mobiliteitsplan. Het instrument van deze convenants wordt ons inziens best algemeen toegepast en moet een decretale basis krijgen.

Verder moet ook het begrip basismobiliteit eindelijk een decretale onderbouw krijgen. De samenleving moet aan gezinnen die niet over een wagen

Bossuyt

beschikken, een minimum aan verplaatsingsmogelijkheden garanderen. De invoering van de basis-mobiliteit moet leiden tot een gevoelige uitbreiding en verbetering van het bus- en tramaanbod. We verwachten veel van de commissie voor Mobiliteit. We kijken uit naar haar voor januari 1999 aangekondigde geïntegreerde visie. Voor ons staat een meer rechtvaardige verdeling van de verplaatsingsmogelijkheden centraal.

Als laatste thema wil ik de verdere staatshervorming aansnijden. De besprekingen over de zogenoemde schrikkelnota, een discussienota voor verdere staatshervorming, vorderen en het tijdstip van afronding nadert. Deze besprekingen glijden echter regelmatig af naar het niveau van bod tegen opbod. De SP wil, zoals al meermaals aangetoond, een serene discussie. We vormen niet de lome factor zoals sommigen regelmatig en graag beweren. We onderschrijven weliswaar geen semi-separatistisch, laat staan separatistisch, discours. We kiezen niet voor de nationalistische invalshoek. Voor ons is en blijft een functioneel en democratisch bestuur het uitgangspunt en de doelstelling.

De optie voor een ruimere fiscale autonomie kunnen we onderschrijven. Meer nog, begin juli hebben we in de commissie voor Staatshervorming een voorstel ingediend om de fiscale autonomie bijna te vervielfoudigen en de financiële autonomie voor Vlaanderen te verhogen tot 40-45 percent van de middelen. We beseffen maar al te goed dat een parlement eigen middelen nodig heeft om degelijk te werken. Een fiscale regionalisering mag de totale belastingdruk niet doen toenemen.

Op andere punten zijn we misschien wat terughoudender omdat we niet in goedkope en simpele slogans willen vervallen. We vroegen bijvoorbeeld – en de commissie volgde ons daarin op 6 maart 1997 – meer informatie over een technisch concept betreffende een Vlaams gezondheids- en gezinsbeleid aan de Vlaamse regering. Dit concept dient inzonderheid betrekking te hebben op de problematiek van Brussel – met onder meer bijzondere aandacht voor de noodzakelijke samenhang tussen de ziektekostenregeling en het zorgaanbod -, de problematiek van de financiering en de objectieve parameters die kunnen gelden bij de organisatie van de basissolidariteit tussen de gemeenschappen.

Zulk concept werd ons echter tot op vandaag niet voorgelegd. Kortom, de SP wil constructief meewerken aan een model van functionele en eigen-

tijdse, federale staatsinrichting. Dit feit is bij herhaling reeds gebleken, maar werd ook miskend.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Bossuyt, ik krijg de indruk dat de commissie voor Staatshervorming haar gang mag gaan, zolang ze maar niet te ver gaat.

Ik heb ook een vraag voor u. De krachtlijnen van de sociale zekerheid werden in de commissie voor Staatshervorming goedgekeurd. Er werd beslist dat de ziekteverzekering en de kinderbijslag best naar de gemeenschappen worden overgeheveld. Staat u daar nu achter of niet ?

De heer Gilbert Bossuyt : Ik weet niet of u bewust bent vergeten dat we bij het bepalen van ons standpunt een viertal voorwaarden hebben geformuleerd. Hiervoor had men ons bijkomende informatie toegezegd. Alleen op basis van die voorwaarden kunnen we ons standpunt aanhouden. Onze houding in de commissie mag men niet loskoppelen van de voorwaarden ten aanzien van onder andere het gezondheidsbeleid. U vergeet dit blijkbaar bewust.

De heer Joris Van Hauthem : U aanvaardt die krachtlijn dus voorlopig voorwaardelijk ?

De heer Gilbert Bossuyt : Als ik me niet vergis, geldt dat voor elke partij. Ik heb dat een aantal keren gehoord in de commissie voor Staatshervorming.

De heer Joris Van Hauthem : Dat geldt blijkbaar enkel voor uw partij.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik weet niet hoe de andere partijen zich zullen opstellen.

De heer Joris Van Hauthem : U waarschuwt dus duidelijk de commissie voor Staatshervorming geen teksten op te stellen die te vergaand zijn.

De heer Gilbert Bossuyt : Die interpretatie laat ik aan u over.

De regering en deze coalitie hebben niet zonder moeilijkheden, discussies en spanningen – en mee gediend door een gunstige conjunctuur – ruimte weten te creëren voor nieuwe of aanvullende initiatieven. Dit ontslaat ons echter niet van de plicht om waakzaam te blijven ten opzichte van alle uit-

Bossuyt

dagingen en creatief naar verantwoorde oplossingen te zoeken. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, vorige maandag werd de septemberverklaring gehouden. Zes uur later keek ik naar het VRT-programma Kwesties. Er werd uitvoerig ingegaan op de problemen van mensen in Gent : slechte huisvesting, moeilijkheden om aan de bak te raken, enzovoort. Een vrouw zei dat ze op het einde van de week geen geld meer had, dat er geen voedselpakketten meer waren en dat ze dan suikerwater dronk. Na de uitvoerige uiteenzetting over de schitterende situatie in Vlaanderen klinkt dit wel enigszins anders.

Mijnheer Bossuyt, ik besef dat de problemen niet zo eenvoudig op te lossen zijn. Dit voorbeeld geeft wel aan dat nuancering belangrijk is. Ondanks het feit dat ik niet geapplaudiseerd heb na uw toespraak, apprecieer ik veel van wat u hebt gezegd.

Een ander voorbeeld is het plotse ontslag van 900, in hoofdzaak vrouwelijke en waarschijnlijk vrij zwak geschoolde werknemers van Levi's. Ik leg hiervoor niet demagogisch de schuld bij de Vlaamse regering. Mijnheer de minister-president, uw zelfgenoegzaam pleidooi over de zogenaamde schitterende positie van Vlaanderen stoorde me echter. Men kan even zoveel voorbeelden aanhalen van situaties waarbij het niet zo goed gaat. Op sommige vlakken schieten we tekort. Ik ben ervan overtuigd dat goed geschoolden, die uit een milieu komen dat hen voorbereidt om inventief, assertief en met initiatiefzin te reageren, zullen slagen. Dankzij deze groep is de consumptie toegenomen, en zijn de wisselvalligheden en aarzelende hereneming van de economie enigszins overwonnen. Maar wat gisteren is bekendgemaakt, een etmaal na uw toespraak, bevestigt onze vrees.

Al jaren geleden hebben we gewaarschuwd voor de dualiteit die zich in de V.S. en in Groot-Brittannië voordeed en voordoet. Die dualiteit is niet in dezelfde mate aanwezig in Vlaanderen. Maar ik geloof dat ook in Vlaanderen veel mensen niet aan de bak komen. Ik vind uw betoog over hoe goed het bij ons wel is, vrij genoegzaam. Ik wil niet zeggen dat we onze positieve kanten niet mogen benadrukken. Maar het stoort me dat er enkel een verhaal van rozengeur en maneschijn wordt verteld.

Want de verworvenheden zijn erg broos, wankel en kwetsbaar. En we hebben geen enkele zekerheid dat die positieve evolutie lang zal duren. Ook de heer Bossuyt heeft dat hier gezegd.

Ik wil in dat verband enkele cijfers in herinnering brengen. Het gaat niet om percentages, want als men het bijvoorbeeld heeft over een werkloosheidscijfer van 5,5 percent, dan lijkt het dat het om een klein probleem gaat. Ik wil daarentegen de absolute cijfers onder de aandacht brengen. Bij de aanvang van de zittingsperiode waren er 85.000 werklozen die enkel over een diploma lager onderwijs beschikten. Vandaag zijn er dat nog 45.000. Er zijn dus resultaten. Dat ontken ik niet. Maar er zijn vandaag nog steeds 45.000 werklozen met beperkte kansen op de arbeidsmarkt. Diegenen die tot die groep behoren, hebben er geen enkele boodschap aan wanneer wordt gezegd dat de werkloosheid is teruggebracht tot 5,5 percent.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, ik zal straks nog op bepaalde punten van uw betoog terugkomen.

Het verbaast me echter dat u hekelt dat we eenzijdig de focus richten op wat goed gaat. We hebben de positieve aspecten inderdaad belicht. Ik vind dat dit kan en mag. Namens de regering heb ik het voortgangsrapport opgesteld. In dat rapport geven we niet alleen zoveel mogelijk de prioriteit aan jobcreatie en aan het zinvol inschakelen van mensen in de samenleving, maar ondernemen we ook een reeks acties waarvoor we extra budgettaire middelen uittrekken. Het blijft bijgevolg niet bij intenties.

Mijnheer Van Grembergen, u geeft geen percentages omdat ze de werkelijkheid niet altijd volledig weergeven. Dat is soms inderdaad het geval. Er bestaan echter wel nog andere voorbeelden dan dat wat u aanhaalt, bijvoorbeeld de daling in enkele jaren tijd van 85.000 werklozen naar 45.000 werklozen.

De heer Paul Van Grembergen : Mijn cijfer is niet correct. Ik heb het verkeerd voorgelezen.

Minister-president Luc Van den Brande : Noch ik, noch een andere minister heeft ooit beweerd dat het werkloosheidsprobleem van vandaag op morgen kan worden opgelost. Er moet daarentegen een algemene inspanning worden geleverd. Dat werd ook overeengekomen in het kader van de

Van den Brande

afspraken met de sociale partners en met het parlement. Ik ben er me dus wel degelijk van bewust dat er nog enorm veel inspanningen moeten worden geleverd.

De septemberverklaring en de prioriteiten van de regering bevatten een menselijk evenwicht. Sommige mensen delen inderdaad niet in de vooruitgang. Ik besef goed dat ze geen boodschap hebben aan de vaststelling dat het armoedepercentage ongeveer 5 percent bedraagt. Dat is immers 5 percent te veel. Ik ben het dan ook met u eens dat we alle mogelijke inspanningen moeten leveren om heel concrete oplossingen te formuleren voor concrete vragen en concrete mensen.

De heer Paul Van Grembergen : Voor het lager secundair onderwijs is de werkloosheid geëvolueerd van 60.000 naar 50.000, voor het hoger secundair onderwijs van 65.000 naar 55.000 en voor het universitair onderwijs van 5.400 naar 3.900. Ik haal die cijfers aan omdat ze meer zeggen dan percentages.

Nochtans komen er nog ongelofelijk veel talenten, handen en hoofden niet aan de bak. Dit mag niet verkeerd worden begrepen : we appreciëren de geleverde inspanningen. Men mag wel niet beweren dat het ogenblik van de lauweren en de kroon is aangebroken. Bij veel familiale bedrijven zet de eerste generatie zich in, terwijl de tweede generatie het goed erft en de derde generatie het aan de Côte d'Azur verteert. De Vlaamse regering heeft geen enkele reden om te handelen als een derde generatie en rustig de vruchten te plukken nu de verkiezingen naderen. Ze mag zich niet beperken tot het zingen van een laudatio.

Bovendien is de heropleving broos. Volgens de minister-president moet de halvering van de werkloosheid rond 2003 worden bereikt. Mijnheer de minister-president, er zijn niet veel aanwijzingen dat de huidige hoogconjunctuur tot 2003 aanhoudt. Een dergelijke lange cyclus van economische heropleving is immers uiterst zeldzaam in de huidige economische wereldsituatie. Men moet dus behoedzaam zijn en voortgaan op de ingeslagen weg.

Hierbij komt dat het aanzienlijke instrument van de werkloosheidsvergoeding, dat mee een instrument tot tewerkstelling kan zijn, niet aan de Vlaamse regering is toevertrouwd. Dat debat willen we onder meer met de SP aangaan. Bij ons staat de vraag daarnaar niet in functie van fetisjis-

me of het streven naar bevoegdheden omwille van de bevoegdheid, maar wel in functie van wat Vlaanderen aan tewerkstelling wil realiseren. In die zin kan het immers een efficiënte factor zijn om op het terrein tewerkstelling te creëren.

Zelfvoldaanheid stoort ons. De heer Bossuyt haalde zonet zelf enkele terreinen aan inzake dewelke de septemberverklaring van de minister-president zich op de achtergrond houdt. Zo is er de waterrelende. Iedereen kan het weliswaar eens zijn met de humane manier waarop de minister-president de problemen terzake aanhaalde. Er was weliswaar sprake van zware regenval, geconcentreerd in een bepaalde zone : dat heeft men ons de voorbije dagen met kaarten aangetoond. Maar wat het beleid betreft, moet men toegeven dat er geen zelfgenoegzaamheid past als zich in zoveel gemeenten zulke catastrofale situaties voordoen.

Integendeel : zoals de heer Bossuyt stelt, moet het algemene plan terzake vrij snel worden ingevuld. We hebben vele miljarden geïnvesteerd in het rioreringsplan. We hebben vele honderden miljoenen geïnvesteerd in ruilverkavelingssystemen. We hebben ongelooflijk veel waterwegen rechtgetrokken en grachten gedicht. We hebben het historisch besef over hoe de laaggelegen ruimte in deze gebieden moest worden gebruikt deels uit technologische hoogmoed opzijgeschoven, en we hebben er de gevolgen van ervaren. Daar wil ik aandacht voor vragen.

Ik merkte dat de heer Marsoul in een van de uitzendingen de plaatselijke kop van jut was geworden voor de ellende in zijn gemeente. Men heeft zich gewend tot het dichtstbijzijnde niveau, maar eigenlijk is de heer Marsoul met zijn opdracht op het plaatselijke vlak niet verantwoordelijk voor de ellende. Eigenlijk is dit de algemene verantwoordelijkheid van het Vlaams beleid. Terzake zal er dus zeer veel moeten worden gedaan.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat het onderwerp zelf wordt aangesneden. Ik verontschuldig me bij andere sprekers die dit onderwerp zouden hebben behandeld, indien ik hier toen nog niet aanwezig was.

Ten eerste meen ik dat er inzake integraal waterbeleid een en ander moet worden bijgestuurd. Men heeft dat ook nooit ontkend. Het voorontwerp van decreet terzake wordt momenteel voor advies aan de Minaraad en de SERV voorgelegd. De Vlaamse

Kelchtermans

regering heeft de bedoeling dit nog voor het einde van de zittingsperiode te laten goedkeuren door dit parlement.

Ten tweede meen ik dat de stelling van de heer Van Grembergen ongenueanceerd is. Ik ben het eens met wat hij zegt, maar er zijn velen – waarmee ik de heer Van Grembergen niet wil bedoelen – die nu de profeet van het verleden spelen en zeggen wat we zoal fout hebben gedaan. Het gaat hier echter om een reusachtige collectieve schuld waarin we allemaal delen, te beginnen met degenen die op het laagste niveau verantwoordelijkheid hebben gedragen en die alle andere niveaus systematisch onder druk hebben gezet.

Niemand ontkent dat we in het verleden een slechte ruimtelijke ordening hebben gehad. Iedereen erkent ook dat we nu op de goede weg zijn. Het is echter moeilijk om een mentaliteitswijziging tot stand te brengen. We hebben een enorme inhaaloperatie moeten verrichten op het vlak van de kwaliteit van waterzuivering. Niemand kan ontkennen dat Aquafin terzake reeds reusachtige stappen heeft gezet. Onvermijdelijk wordt het echter steeds moeilijker naargelang men naar de resterende gebieden gaat.

Volgens mij moeten we ook nuanceren wat betreft de verdeling van de taken. Ook de gemeenten hebben nog altijd belangrijke taken op dat vlak. Het kleinschalige waterstelselsysteem wordt doorgaans beheerd op het niveau van de gemeenten. Wat dat betreft, moet ik u dus tegenspreken. Ook de provincies hebben terzake nog belangrijke bevoegdheden. Waterlopen van tweede categorie worden beheerd door de provincie. Het Vlaams Gewest beheert de waterlopen van eerste categorie.

Sommige van deze taken moeten zeker eens opnieuw worden bekeken. Zijn ze al dan niet nog steeds op het juiste niveau gesitueerd? Ik ben ervan overtuigd dat inzake integraal waterbeheer de sturing vanuit het gewest door iedereen moet worden aanvaard. Momenteel is het zo dat men de Vlaamse gemeenten niet kan verplichten bepaalde maatregelen te nemen inzake eigen rioleringsystemen. Men kan hen enkel aanmoedigen iets te doen. De gemeenten beschikken immers over een eigen bevoegdheid. Als ze geen grachten naast hun wegen willen, kunnen we daar nauwelijks iets aan doen.

U verwijst terecht naar de heer Marsoul, de burge-meester van Diest. Het is niet juist dat eigen

bewindvoerders – ook van de provincie Vlaams-Brabant – te vlug zeggen dat het lokale bestuur of het Vlaams Gewest hier in de fout is gegaan, terwijl achteraf de analyse uitwijst dat de provincie Vlaams-Brabant op het cruciale moment in de fout is gegaan. Daar moeten lessen uit worden getrokken. De Vlaamse regering heeft me trouwens gevraagd hierover een uitvoerige analyse te maken. Samen met de minister van Openbare Werken zal ik een meerjarig investeringsprogramma indienen, waarbij we zo veel mogelijk rekening zullen houden met de lessen die we kunnen trekken uit de gebeurtenissen van de voorbije jaren.

Ik maak me echter geen illusies. Dit zal ongetwijfeld op veel weerstand stuiten. Ik zag gisteren op televisie een uitzending over Zuid-Limburg. Federaal volksvertegenwoordiger Dewael beweerde daar dat de wateroverlast mijn schuld zou zijn omdat ik geen wachtbekken zou willen aanleggen. Dat is allemaal gemakkelijk gezegd. Vaak ligt zo'n wachtbekken zelf aan de basis van conflicten binnen gemeenten. Op het moment dat men denkt dat de problemen voorbij zijn en dat ze niet onmiddellijk zullen terugkomen, zijn slechts weinigen nog bereid om investeringen te doen.

Ze moeten zich echter geen illusies maken. De grafieken geven overduidelijk aan dat de komende jaren evenveel risico's voor watersnood inhouden als dit jaar. Beter dan wie ook ben ik me ervan bewust dat er ingrijpende bijstellingen moeten gebeuren. Daarom vraag ik aan elk van u om deze woorden in herinnering te houden voor het moment dat we samen moeilijke beslissingen zullen moeten nemen.

De voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer Jacques Timmermans : Mijnheer de minister, ik ben het volledig eens met wat u zegt. Ik herinner me dat de huidige parlamentsvoorzitter in de periode dat hij nog minister was ook al een ontwerp had ingediend inzake integraal waterbeheer. Als het gewest inderdaad sturend moet optreden, dan moeten we breken met feodale systemen zoals polders en wateringen. Het is inderdaad tijd dat we stoppen met het afleggen van tot niets leidende verklaringen en dat we eindelijk eens via een krachtdadig beleid tot daden overgaan.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de minister, u hebt inderdaad een aantal juiste zaken gezegd. Dat betekent echter niet dat u daarom ook gelijk hebt.

Geysels

De heer Timmermans heeft al een element genoemd. Tijdens de vorige regeerperiode werden er initiatieven genomen door verschillende fracties en de regering. De voorzitter weet dat, want hij was toen bevoegd minister. Er werd echter niets van goedgekeurd of uitgevoerd. Wij hebben het nochtans niet tegengehouden.

Mijnheer de minister, bij het totstandkomen van het decreet bestuurlijk beleid, waarbij Aquafin werd opgericht, kwam deze problematiek ter sprake. Ingenieurs van uw eigen administratie, deskundigen en experts zeiden toen dat in het concept van Aquafin een aantal verkeerde parameters werden gehanteerd. Ik ben het er wel mee eens dat dit te maken heeft met waterzuivering en niet kan worden gereduceerd tot waterbeheer. Wat toen ter sprake kwam, is nu in een aantal gemeenten opnieuw aan de orde : de scheiding van hemelwater en afvalwater. Mensen uit verschillende fracties – we hebben geen monopolie – hebben toen gezegd dat daar rekening mee moest worden gehouden. Toch heeft men het weggewuifd.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : De bevoegdheid voor de riolen situeert zich op het niveau van de gemeenten. Het gewest moet wel een aanmoedigingsbeleid voeren en de gemeenten overtuigen om hun rioleringen op een andere manier aan te leggen. We moeten echter ook begrijpen dat dit meer uitgaven vraagt van de gemeenten. We stellen voor om de subsidiëring te verhogen en er tegelijk een aantal voorwaarden aan te verbinden.

Met Aquafin moeten we geen rekeningen vereffenen. Ze hebben een duidelijke opdracht en worden op hun resultaten beoordeeld.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, vergeef ons dat we nu even een klein waterdebat voeren, wat eigenlijk pas voor volgende week was gepland.

De minister heeft terecht gezegd dat een deel van de verantwoordelijkheid bij de gemeentebesturen ligt. Op gemeentelijk vlak is heel wat mogelijk. Gisteren zijn we met enkele mensen van plaatselijke actiecomités en de pers op bezoek geweest in twee Duitse stadjes, Konz in Reinland-Pfalz en Sankt-Wendel in Saarland. Daar wordt bewezen

hoe plaatselijke gemeentebesturen een totaal ander beleid kunnen voeren, zowel inzake de scheiding van hemelwater en afvalwater als inzake het gevecht tegen de plaatselijke varianten van Aquafin. Ook in andere landen wordt blijkbaar een grootschalig betonbeleid gevoerd. Het is wel degelijk mogelijk dat plaatselijke besturen zich daarvan losmaken.

Er is echter ook een belangrijke gewestelijke verantwoordelijkheid. Eergisteren nog heeft een actiecomité heel duidelijk gezegd dat de investeringen in hun streek nog steeds doorgaan zoals vroeger. Het oude betonconcept van Aquafin wordt nog steeds uitgevoerd.

Er werden voor de begroting belangrijke bedragen aangekondigd : 500 miljoen frank extra voor Aquafin en 350 miljoen frank voor het RIO-project. De vraag is wat daarmee gaat gebeuren. Mijnheer de minister, u hebt zelf al verklaringen afgelegd. Ik heb de code voor de goede praktijk er nog eens op nagelezen. Er is een heel gamma aan mogelijkheden, van het gewoon voortzetten van gemengde rioleringen over verbeterde gemengde rioleringen en verbeterde gescheiden rioleringen tot eventueel volledig gescheiden rioleringen. Daarin zal toch duidelijkheid moeten worden geschapen, anders zal de VMM in haar beoordeling van rioleringsprojecten van gemeentebesturen alles laten gebeuren zoals in het verleden. Zij hebben daarin een belangrijke verantwoordelijkheid.

Volgende week moet hierover een ernstig debat worden gevoerd. Ook in het kader van het decreet waterbeleid moet een en ander duidelijk worden. We vragen in eerste instantie dat dit in het najaar in de commissie en in het parlement zou worden besproken. We wensen ook dat het niet opnieuw om een totale uitholling van het debat zou gaan zoals het geval was met de teksten die voorlagen onder het ministerschap van de heer De Batselier. Het moet gaan om volwaardige teksten waarin niet alle macht aan de VMM wordt ontnomen en wordt doorgegeven aan het VIWC.

De heer Paul Van Grembergen : Het was niet mijn bedoeling hierover een uitvoerig debat te voeren. De grote uitdagingen waarvoor het parlement en de Vlaamse regering staan, zullen alleen al op het vlak van milieu miljarden vragen. Dat is een gemakkelijk lied. We stellen het financieel zo goed. In verhouding tot de uitdagingen mag dit wel meer genuanceerd worden.

Ik wil het ook nog hebben over het dioxineprobleem. Volgens de Europese Commissie is er 3.600

Van Grembergen

miljard frank nodig in de verschillende Europese landen om het dioxineprobleem op te lossen. In dit land is er in de komende jaren 300 miljard frank nodig. Dit is een belangrijke financiële last. Doen alsof het geen uitdaging is en dat we het niet moeten mee inbrengen, is geen oplossing. We kunnen daar niet aan voorbijgaan met een lofrede over hoe goed het nu is. Dit kan niet. Dit moet mee in de programmatie.

Op het vlak van milieu zijn er ook black points. Dagelijks ontdekt men ze bij onderzoek. Dit zal miljarden vergen. Men wil dit op een termijn van 50 jaar aanpakken. Is het, in een kwaliteitsvolle maatschappij als de onze, realistisch om dit op zo lange termijn in te vullen ? Bovendien zijn nog niet alle black points bekend. Dat zal een uitdaging zijn. Volgens onze mening moet dit probleem sneller worden weggewerkt en moeten we dus ook versneld voor die miljarden zorgen.

Dit wou ik aanbrengen om het, naar onze smaak, nogal eenzijdig verhaal te vervolledigen. Mijnheer de minister-president, ik zie u grimassen, maar... elk zingt zijn lied.

Er is nog iets anders dat mijn fractie grote zorgen baart. Iemand anders heeft het al aangehaald : onderzoek wijst op een zeer grote afstand tussen de Vlaamse regering en de bevolking. We zitten in dat verband beneden alle peil.

U heeft ook de herkenbaarheid en erkenning van het Vlaamse gezag aangehaald. Dit zal volgens ons niet opgelost worden door een aantal stijlvolle huizen of door Vlaanderen 2002. Deze middelen dragen daar uiteraard toe bij, maar zij brengen het fundamenteel probleem niet dichterbij een oplossing. De Vlamingen herkennen het nieuwe bestuur, het nieuwe parlement en de Vlaamse regering, die intussen drie jaar zelfstandig handelt, niet. Zij geven geen vertrouwen.

Wat is daar de fundamentele oorzaak van ? Heeft dit te maken met het feit dat de federale regering nog zo dikwijls een dictaat oplegt bij de beslissingen die hier moeten worden genomen en mede de richting bepaalt ? Volgens ons wel. Heeft het te maken met het kiessysteem, het feit dat we niet als één kieskring naar de verkiezingen gaan ? Volgens ons wel. Het herkenningprofiel zou veel sterker zijn mocht Vlaanderen één kieskring hebben. Heeft het te maken met het feit dat zoveel beslissingen onbegrijpelijk worden vertaald of onvertaalbaar zijn door het woordgebruik ? Heeft het te

maken met het feit dat, ondanks het feit dat duizenden Vlamingen dit huis komen bezoeken en uitleg krijgen – het wordt bijna de grootste toeristische attractie van Brussel – de politieke boodschap onvoldoende wordt overgebracht ? Wat betekent dit parlement, zowel democratisch als op het vlak van beslissingsmogelijkheden en bevoegdheden ?

Als de gewone publieke opinie daarover vragen stelt, merk ik hoe vaag het antwoord blijft. Ondanks het stijgend ontwikkelingsniveau van onze bevolking, evolueert ze niet mee met haar instrumenten en haar democratie. Symbolisch en vooral duidelijk is wat journalist Marc Van De Looverbosch zei over de mutatie van minister Van den Bossche naar de federale regering : dat het een bevordering was van eerste provinciale naar eerste nationale. Zo kijkt de buitenwereld naar ons. We zouden het graag anders zien, maar zo wordt het nu overgebracht.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Er is een absoluut probleem van herkenbaarheid van het beleid en van wie voor wat instaat. Ik heb het gevoel, dat wellicht wordt bevestigd door historische argumenten, dat we de vergelijking met het voetbal die u zonet citeerde, niet alleen vaststellen, maar er bovendien aan meewerken. Ten tweede zijn de Vlamingen nooit of zelden gewoon geweest aan een eigen bestuur. Deze vertrouwdheid kan je niet van vandaag op morgen realiseren. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat we er zelf gedeeltelijk schuld aan hebben dat een aantal van onze Vlaamse openbare instellingen onherkenbaar optreden. We zullen daar concreet aan werken. Ook de regering heeft hier schuld aan. Ik denk niet dat er veel mensen weten dat De Lijn wordt gestuurd vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Ik geloof niet dat veel mensen weten dat Kind en Gezin een aangelegenheid en een belangrijke opdracht is waarvoor het parlement en de regering mee verantwoordelijk zijn. Ik denk dat iedereen Bloso kent, maar de testen wijzen uit dat op niet veel plaatsen is geweten welk bestuur daarvoor instaat. Wil men vertrouwen versterken, dan moet er een zekere herkenbaarheid zijn. Opdat die herkenbaarheid er zou zijn, moet men zeggen van waaruit iets wordt gestuurd. Deze kritiek neem ik op en volg ik. Maar als u sommige bedenkingen voedt, gaat u een stap te ver.

De heer Paul Van Grembergen : Ik voed ze niet. Ik stel alleen vast.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken : Mijnheer de minister-president, ik deel uw mening niet. Elk jaar neemt de discrepantie toe tussen de Belgen die zich Vlaming voelen, waarvan het aantal jaarlijks stijgt, en de enorme achterstand in herkenbaarheid van de Vlaamse regering. Dat ligt aan het feit dat u bent ingekapseld in het Belgisch systeem. In de bewustwording als Vlaming treedt een jaarlijkse vooruitgang op. Dat is een optimistische noot in dit debat.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Ik breng deze cijfers niet aan opdat ze een probleem zouden vergroten, maar opdat het probleem zou worden opgelost. Doen alsof we ze niet hebben gezien, is hetzelfde als de kop in het zand steken. Het is hoe dan ook een kwestie van legitimiteit. Men gaat naar verkiezingen waarbij men niet weet wie wie is en wat wat is. Straks is er een Europese verkiezing waarover de burgers steeds meer vragen stellen. Wat is daarvan de democratische legitimiteit ? Het is essentieel dat we daarvoor samen oplossingen formuleren.

Wat in de septemberverklaring niet aan bod kwam, mijnheer de minister-president, is het eurostemrecht. Daarover wordt oorverdovend gezwegen. Oorverdovend is een schitterend woord. Men kan niet stiller zijn dan de dove die niets hoort. Dit is vreemd. Ik heb uw interview in De Standaard van twee weken geleden gelezen. In dat interview zegt u duidelijk – en ik citeer : ‘Ik blijf erbij dat de regeling van het EU-stemrecht kan worden uitgesteld tot na de verkiezingen’. U voegt daar in verband met de PRL/FDF-situatie aan toe dat dit politiek onverstandig was.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, u kunt zelf nagaan dat ik mij in de commissievergaderingen en op alle andere momenten steeds als een groot voorstander van het EU-stemrecht, dus van het gemeentelijk stemrecht voor de EU-burgers, heb opgesteld. Ik zet mij immers resoluut af tegen de idee dat Europa niets meer dan één grote economische markt zou zijn waarin louter aan handel wordt gedaan.

De toegevoegde waarde van de Europese Unie moet ook worden gezocht in haar politieke en sociale waarde als gemeenschap die we samen willen vormen. Daaruit moet logischerwijs worden afgeleid dat we moeten kunnen komen tot stemrecht voor niet-Belgische ingezetenen van de

Europese Unie voor de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2000.

Ik heb er ook geen moeite mee om hier te zeggen dat de federale premier naar het federale parlement had moeten stappen om elke partij en elke fractie voor haar verantwoordelijkheid te stellen. Vermits iedereen beweert voorstander te zijn van het EU-stemrecht had op dat ogenblik moeten blijken of dat wel degelijk het geval was.

Ik zal ook niet ontkennen dat er een aantal punten zijn waarover de federale regering het niet eens is met de Vlaamse.

De heer Paul Van Grembergen : Dat is haar goed recht, maar ik wens te benadrukken dat het Vlaams Parlement zijn standpunt unaniem heeft uitgedrukt.

Mijn vraag luidt dan ook als volgt : is het in een federatie aanvaardbaar dat een federale regering frontaal tegen de grootste deelstaat en zijn parlement ingaat ? Daarop antwoord ik zelf duidelijk en uitdrukkelijk dat dit niet aanvaardbaar is. Dit komt neer op het ondergraven van die federale staat. Als dat de bedoeling is van premier Dehaene, dan is dat zijn verantwoordelijkheid.

De eerste minister heeft altijd zelf gezegd dat hij de federale loyauteit ingevuld wou zien. Welnu, federale loyauteit begint met het opbrengen van respect voor de deelstaten. De eerste minister moet derhalve respect opbrengen voor de belangrijkste deelstaat van dit land, maar dat doet hij niet.

Het is voor mij onbegrijpelijk, ja zelfs een staaltje van politieke schizofrenie dat in één partij op een dergelijke wijze twee stromingen naar voren worden gebracht. De ene groep verklaart immers het EU-stemrecht door te willen duwen tegen het algemeen Vlaams belang in, en de andere groep legt zich daar zomaar bij neer.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, het is nu het moment niet om daarover een polemiek te starten.

Ik denk trouwens dat u daartoe niet al te goed geplaatst bent. Ik heb immers het gevoel dat u misschien aan het begin van een proces staat waarbij niet zozeer het onderscheid tussen het federale en het regionale weegt, maar veeleer een aantal oriënteringen in uw partij met andere groepen. Daar kan ik wel respect voor opbrengen, maar die leiden allerminst tot duidelijkheid op bepaalde punten,

Van den Brande

onder meer op het punt dat u hier ter sprake brengt. (*Rumoer bij de VU*)

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de minister-president, daar zal ik het straks over hebben.

Ik blijf bij mijn principiële vraag : als in een federatie het parlement van de grootste deelstaat unaniem een keuze maakt, kunnen de federale eerste minister en de federale overheid daar radicaal tegen ingaan en alles zomaar opzij schuiven ? Dit is geen oplossing. De Vlamingen in dit parlement kan niet worden verweten dat geen oplossing werd gesuggereerd. Ons voorstel is inhoudelijk niet tegenstrijdig, want we hebben het enkel over het moment van de uitvoering. Het paste echter niet in het politieke schema dat op het federaal niveau werd ingevuld. De associaties met de PRL en het FDF aanvaarden wij niet, maar toch wordt dit politiek streven voortgezet.

Ten tweede, mijnheer de minister-president, zegt u soms dat het Vlaams Parlement geen constitutionele bevoegdheid op het federale niveau heeft. U hebt slechts ten dele gelijk. Onrechtstreeks hebben we wel bevoegdheden op dat niveau. We beschikken immers over tien gemeenschapssenatoren, die in constitutionele kwesties het volle initiatief kunnen nemen.

Wat zal er echter gebeuren ? De tien gemeenschapssenatoren zullen een rol spelen in de goedkeuring van iets wat wij unaniem verwerpen : het vroegtijdig invoeren van het EU-stemrecht. We zijn niet tegen dit stemrecht, maar wel tegen de invoering ervan vóór de verkiezingen. Is het aanvaardbaar dat deze gemeenschapssenatoren, die wij hier hebben aangeduid en die hier een opdracht hebben gekregen die ze zelf mee hebben goedgekeurd, in de Senaat een houding aannemen die indruist tegen de beslissingen van het Vlaams Parlement ?

De heer Joris Van Hauthem : Ze hebben dit al meermaals gedaan, onder meer tijdens belangenconflicten.

De heer Paul Van Grembergen : Inderdaad, en nu is de situatie nog prangender, want de federale premier neemt een grondwettelijk initiatief dat tegen onze wens indruist. De gemeenschapssenatoren verklaarden aanvankelijk in een schitterende brief, waarover ik achteraf overigens heb vernomen dat ze die niet zelf hebben geschreven, dat ze zich

tegen dit initiatief verzetten. Twee dagen later werd de vlag echter gestreken.

Mijnheer de voorzitter, het basisidee achter de Senaat was dat ze een forum van de gemeenschappen zou vormen. Bepaalde groepen hebben zich daartegen verzet, waardoor men van dit idee is afgeweken. De Senaat werkt nu op basis van rechtstreekse verkiezingen, van gemeenschapssenatoren en van coöptatie. Het aanvankelijke idee van een senaat van de gemeenschappen werd slechts gedeeltelijk ingevuld, namelijk door de tien gemeenschapssenatoren. Is het aanvaardbaar dat juist zij ingaan tegen onze wensen ? Mijnheer de minister-president, dit is onaanvaardbaar. Indien u de politieke wil hebt om het EU-stemrecht slechts in te vullen na de verkiezingen van 1999, dan moet u de parlementsleden van uw partij in dit halfroond, die voor dit parlement werden verkozen, ervan overtuigen dat ze in de senaat de initiatieven van federaal premier Dehaene niet goedkeuren. Indien u hierin slaagt, betekent dit dat de tweederde meerderheid op federaal vlak niet wordt behaald. De leden van ons eigen parlement die het mandaat van gemeenschapssenator kregen, hebben de sleutel in handen. Indien u slaagt, zullen we de besprekingen in 1999 verder afronden.

Ik kom nu tot de relaties en allianties waarover de minister-president het had. De CVP wil in Vlaanderen de politieke dominantie behouden. Dat is honorabel. Elke partij wil politieke macht vererven en daar heb ik niets negatiefs over te zeggen.

De heer Georges Cardoen : Staat dat ook in de septemberverklaring ?

De heer Paul Van Grembergen : Als de septemberverklaring niet dient om over politiek te praten, dan weet ik het niet meer.

Minister Eric Van Rompuy : Zolang we 1 miljoen kiezers en 39 verkozenen hebben, zullen we invloed uitoefenen. Als de kiezers er anders over beslissen, zullen er andere allianties komen. Als u 9 zetels haalt en wij 39, dan hebben we inderdaad meer invloed op het beleid. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Paul Van Grembergen : Wat is er verkeerd mee dat ik hier op de tribune zeg dat de CVP de bedoeling heeft de dominante factor in Vlaanderen te blijven ?

Minister Eric Van Rompuy : U zegt dat dit voor u niet langer kan.

De heer Paul Van Grembergen : Ik heb dat nooit gewild. Ik zou nogal een idioot zijn. (*Rumoer*)

De voorzitter : Mijnheer de minister, ik weet dat u bij septemberverklaringen altijd in grote vorm bent.

Minister Eric Van Rompuy : Ik heb nog niets gezegd. Ik zit op een onmogelijke positie. Ik kan niet deelnemen aan het debat omdat ik verbannen ben.

De heer Paul Van Grembergen : Het is beter voor de bloeddruk om u niet te veel te zien.

Minister Eric Van Rompuy : Als we in de oppositie zitten, kan ik daar gaan zitten.

De heer Paul Van Grembergen : Elke partij streeft naar politieke macht. De dominantie van een partij gedurende 50 jaar is echter te veel en zelfs voor een deel ondraaglijk. Maar dat zijn de spelregels in een democratie : als het zo is, dan is het zo.

Als dominante factor kiest de CVP haar partners. De CVP tekent in hoge mate het programma uit en zet anderen voor schut als haar dat uitkomt. De CVP is daarbij leep, charmant, krachtadig en soms brutaal. Ik vind dat normaal, maar de anderen moeten zich daar niet bij neerleggen. We vinden bovendien dat het democratisch niet kan dat 28 percent van de kiezers in Vlaanderen generatie na generatie 68 percent van de macht in handen heeft. Dat is erg. Kohl heeft dit ook ervaren. Premier Dehaene heeft gezegd dat Kohl beter vroeger was opgestapt, maar die conclusie trekt hij niet voor zichzelf. (*Applaus bij de VU, het VB, AGALEV en de VLD*)

Dat u naar dominantie streeft, is uw goed recht. We willen echter geen aanhangwagen zijn. We willen niet gedicteerd worden. We bepalen autonoom onze koers met onze inzichten, met ons programma.

De heer Georges Cardoen : Gaat ID21 daarmee akkoord ?

De heer Paul Van Grembergen : Ze gaan daarmee akkoord.

We wensen in alle onafhankelijkheid het politieke instrumentarium van de besturen in te vullen. Ik weet dat uw intenties op dit vlak zuiver zijn, mijnheer de minister-president. We staan volledig achter de Vlaamse programmapunten zoals ze werden goedgekeurd in de commissie voor Staatshervor-

ming. Dat zijn voor ons de basisinstrumenten, het programma, het project. We verzetten ons krachtig tegen elke afzwakking daarvan die buiten de commissie voor Staatshervorming plaatsvindt. We willen samenwerken op basis van de goedgekeurde instrumentaria, maar verzetten ons tegen een tweede ronde. De VLD deelt op dit moment datzelfde standpunt. De verklaringen van de VLD laten er geen twijfel over bestaan.

Minister Eric Van Rompuy : Dat is een liefdesverklaring.

De heer Paul Van Grembergen : Hoe zeggen de Engelsen dat ? Als men pudding eet, is het de smaak die bewijst of het pudding is of niet. (*Rumoer*)

Ik bedoel daar niets denigrerends mee.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : In 1988 en 1993 hebben de CVP, SP en VU in moeilijke omstandigheden samen een staatshervorming doorgevoerd. Kunt u enige deloyaliteit of enige onwil van de CVP om verder te gaan met de staatshervorming aantonen ? Waarom twijfelt u eraan dat we na 1999 nog verder willen gaan ?

De heer Paul Van Grembergen : We hebben in de staatshervorming van 1991 al vastgelegd dat de gemeente- en de provinciewet volledig onder onze bevoegdheid zou vallen. (*Applaus bij de VU en het VB*)

We zijn nu nog altijd niet zo ver. Wie heeft die garantie toen gegeven ?

Minister Eric Van Rompuy : Voor de CVP is het onaanvaardbaar om de gemeente- en provinciewet te federaliseren zonder waarborgen voor de Vlamingen op gemeentelijk vlak. Dat is het knelpunt. Om dat goed te keuren heeft men een tweederde meerderheid nodig. (*Rumoer*)

Het zou een drama worden als we aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de verantwoordelijkheid geven over de gemeentewet zonder waarborgen voor de Vlamingen in Brussel. Daarom is dat dossier blijven liggen. (*Rumoer*)

Wat heeft de VLD ooit al voor Brussel gedaan ?

De heer Ward Beysen : Dat zal ik overmaken aan mevrouw Neyts.

Minister Eric Van Rompuy : Wat heeft zij ooit al gedaan voor Brussel ? Zowel in 1988 als in 1991 heeft ze tegen de staatshervorming gestemd. (*Protest bij de VLD*)

De heer André Denys : Ze heeft toen reeds het probleem van de vertegenwoordiging van de Vlaamse Brusselaars aangehaald.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de minister, de CVP-fractie telt tot nader order 37 leden en geen 39. U bent ook vergeten te vermelden dat ook Agalev heeft meegewerkt aan de Sint-Michielsakkoorden. Ik neem u dat niet kwalijk.

De heer Paul Van Grembergen : Agalev weet dat ook op hun terrein bepaalde zaken niet werden gerealiseerd, ook niet door de zogenaamde notaris van het akkoord.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : De leden van de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden zijn vandaag wijzer geworden. Toen de eminente commissievoorzitter Cardoen recent de bevoegde minister wenste te interpellieren, situeerden velen, waaronder de heer Cardoen zelf, de fout bij minister Peeters, die van toenmalig federaal minister Vande Lanotte de gemeentewet niet zou mogen wijzigen. Nu weten we echter dat de CVP dit blokkeert. We vragen ons dan ook af waarom de heer Cardoen een interpellatie indient.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de minister-president, niets weerhoudt u er als verantwoordelijke en christen-democraat van eenzelfde strategie te volgen en eenzelfde publieke verklaring af te leggen als die van de VLD en de VU. (*Applaus bij de VU*) Dan pas zou blijken welke weg uw partij wil volgen.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, het is soms ontroerend naar uw analyses te luisteren. U stelt dat binnen de christen-democratische partij niet iedereen volledig hetzelfde standpunt inneemt. Bij uw partij en bepaalde verwante groepen vind ik die eenduidigheid echter evenmin. U moet accepteren dat dat ook bij ons zo is. (*Rumoer*)

De heer Paul Van Grembergen : U hebt me in elk geval de mogelijkheid geboden om de situatie tussen de VU en VLD op deze tribune politiek te dui-

den. We spreken geen veto uit tegenover degenen die zich daarbij willen aansluiten. Indien de CVP de Vlaamse rol wil vervullen, kan ze het partnerschap mee invullen. Niemand houdt haar tegen.

Töffler stelde dat er drie machten zijn : rijkdom, militaire macht, informatie. Vlaanderen heeft geen militaire macht. We hebben slechts gebrekkige informatiekkanalen en indien er in verband met de democratie iets moet worden duidelijk gemaakt aan de bevolking, lukt het ook al niet. Enkele maanden geleden werden pogingen ondernomen om Nederlandse rijkdom samen te voegen met rijkdom uit de zuidelijke Nederlanden. Het Hof heeft zich daartegen verzet. Namens mijn fractie stel ik uitdrukkelijk dat de rol van het koningshuis enkel kan worden aanvaard indien het de wil van de deelstaten accepteert en er geen dwang op uitoefent. Het hof bestaat enkel bij gratie van het volk. Dit is duidelijk ; wij aanvaardden niet langer dat het koningshuis of zijn raadgevers proberen de politieke ontwikkelingen te beïnvloeden – tenzij het zelf snel een einde aan het bestaan van de kroon wil stellen. (*Applaus bij de VU en de VLD*)

De heer Georges Cardoen : Was dat applaus een applaus op alle VLD-banken voor deze verklaring van de heer Van Grembergen over het koningshuis ?

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte regeringsleden en collega's, tijdens de septemberverklaring van 1997 heeft de minister-president het gehad over het kantelmoment in de begrotingsevolutie. U weet dat we toen in onze evaluatie het woord 'kabbelen' in de mond hebben genomen. Vandaag lezen we in de toelichting bij de begroting van minister Demeester dat het om een scharnierbegroting gaat. De algemene toon van uw verklaring komt ons inziens toch een beetje teveel over als een goednieuwsshow. Vandaag wil ik het met u niet hebben over woorden als 'kantelen' en 'scharnieren'. Evenmin wil ik het hebben over de 'vertrouwenskneuzing' ; een woord dat voorkomt in het interview dat u toestond aan De Standaard van 12 oktober. We willen het echter wel hebben over de toon en de inhoud van de septemberverklaring.

Ons inziens is de toon van uw verklaring misplaatst. Twee voorbeelden zullen dit aantonen. Als er goed nieuws is over de werkgelegenheid, dan kan en moet dat worden gezegd. Met deze stelling gaan we akkoord. Als er een netto-aanwinst van werkgelegenheid is, dan kan en moet dat worden

Geysels

gezegd. Maar dat mag geen aanleiding geven tot het verspreiden van zegebulletins. Ook hebben we het moeilijk met de wijze waarop u de cijfers voorstelt en interpreteert.

Uit het jaarboek van het Steunpunt blijkt dat de werkloosheidscijfers niet zo gunstig zijn, als men ze corrigeert met de cijfers van het aantal mensen die uit de statistieken zijn verdwenen ten gevolge van schorsingen, vrijstellingen, enzovoorts. De ILO-cijfers die u hanteert zijn niet onjuist. Het klopt dat die cijfers gunstig evolueren : ze evolueerden van 6,3 percent vorig jaar naar 5,3 percent dit jaar. Maar die cijfers moeten worden gerelativeerd. Dat is belangrijk, omdat daaruit budgettaire-politieke conclusies moeten worden getrokken.

U relativeert die cijfers niet. Waarom gebruikt u niet het cijfer van de VDAB ? Die dienst hanteert het cijfer van 9 percent. Minister Demeester heeft het in haar rapport zelfs over 10 percent. Het heeft geen zin om hier te debatteren wie nu de juiste cijfers citeert, maar een verschil in omvang van de cijfers kan aanleiding geven tot verschillende politieke conclusies. Wat ons betreft zijn de politieke conclusies in uw verklaring niet juist. Precies op het ogenblik dat u uw verklaring hier voorlas, kregen we informatie over wat er gaande was bij Levi's.

Wat daar gebeurt, is een uiting van een bepaalde economische realiteit. Voor de betrokkenen is het vooral een triestige realiteit. De heer Decaluwé had terzake gelijk. Maar het moet ons toch tot nadenken stemmen dat we niet zomaar kunnen volhouden dat als het goed gaat met het bedrijf, het ook goed gaat met de werkgelegenheid. Het gaat niet slecht met dit bedrijf. Hoewel de balans van dit bedrijf niet slecht is, gaat het er slecht met de werkgelegenheid. Ik wil dit debat hier niet voeren. Maar men moet wel eens nadenken over andere maatregelen. Er zijn immers andere conclusies nodig dan deze die gemakshalve worden getrokken en waaruit blijkt dat het goed gaat met de werkgelegenheid als het goed gaat met het bedrijf. De directeur en de verantwoordelijkheden hebben trouwens toegegeven dat de balans van het bedrijf niet slecht is. De loonkosten zijn weliswaar een belangrijke factor, maar niet de doorslaggevende reden voor de sluiting. Ook de overproductie speelt een rol.

Er is dus geen reden tot euforie. Ook minister Kelchtermans heeft daar enkele maanden geleden op gewezen. Hij zei letterlijk : 'We mogen niet euforisch doen wat betreft de werkgelegenheid'. Hij benadrukte dat er een heel harde kern van werk-

loosheid blijft bestaan, ondanks de gunstige conjunctuur. Hij benadrukte ook dat 40 percent van de werklozen langer dan twee jaar werkloos is en meer dan 15 percent langer dan vijf jaar.

Tegen deze achtergrond rijst de vraag of de inspanningen die de Vlaamse regering voor dit jaar en voor de vorige jaren vooropstelde, wel voldoende zijn geweest, rekening houdend met deze harde cijfers en met de evolutie van de economie.

Met betrekking tot de resultaten van de verschillende akkoorden over Vesoc I, II en III blijven we op onze honger. In 1996 sprak minister Van Rompuy over 20.000 arbeidsplaatsen per jaar. Vorig jaar sprak hij nog maar over 6.000 extra banen. We kunnen dat trouwens nagaan in de krantenberichten. Heeft de regering de initiatieven van Vesoc I, II en III en de andere initiatieven concreet geëvalueerd ? Heeft ze becijferd of de voorspellingen uitkomen en of de doelstellingen worden bereikt ? Aangezien er veel geld is gestoken in die initiatieven, is dat belangrijk.

Daarbij komt dat het Rekenhof al vaak vragen heeft gesteld over de besteding van de vooropgestelde kredieten. Uit een recent onderzoek van het Rekenhof blijkt dat een groot aantal kredieten niet werden gebruikt, later werden overgedragen of een andere bestemming kregen. Ik citeer letterlijk het Rekenhof, in een brief aan minister Kelchtermans : 'dergelijke werkwijze zorgt voor verwarring met als resultaat dat de toegewezen Vesoc-middelen niet meer exact uit de betreffende basisallocaties kunnen worden gelicht, laat staan op hun efficiëntie worden beoordeeld'. Dat is niet onbelangrijk. We willen daarover duidelijkheid.

Hetzelfde geldt voor de koerswijziging die het Vlaams Parlement na zijn debat hierover begin juni wilde doorvoeren met betrekking tot de modulering van de expansiewetgeving. Na een debat in het Vlaams Parlement werd een motie goedgekeurd. De Vlaamse regering werd verzocht op korte termijn de verschillende parameters van de expansiewetgeving te herzien. Mijnheer de minister-president, u blijft daarover vaag in uw verklaring. Kunt u hierover meer duidelijkheid geven ? Er werd juist een grotere selectie gevraagd voor de KMO's, die arbeidsintensiever zijn.

Ik wil het even hebben over de gebeurtenissen bij Levi Strauss. Als ik goed ben ingelicht, zou dit bedrijf zelfs in aanmerking komen voor de Vlaminov-maatregel. Ik vraag de betrokken minister om dit dossier ter harte te nemen en op de juiste manier te behandelen. Het zou immers ongelofelijk

Geysels

belachelijk zijn om na de sluiting van de drie bedrijven en een verlies van 1.000 arbeidsplaatsen te vernemen dat Levi Strauss gebruik kan maken van een maatregel die initieel is bedoeld om de werkgelegenheid te behouden of te versterken.

Mijnheer de minister-president, ik heb een aantal vragen gesteld over het sociaal-economisch beleid en de Vesoc-middelen. Voor het parlement is uw antwoord op die vragen heel belangrijk. U moet hardmaken dat u inderdaad op weg bent naar de halvering van de werkloosheid die door de democratische fracties in het verdrag van Leuven werd afgesproken.

Over de toestand van het milieu hebt u het in de tweede paragraaf van uw verklaring, na de hulde aan de heer Van den Bossche. Wat u daar zegt, is verontrustend. U zegt in feite dat de analyses van de Club van Rome moeten worden gerelativeerd en dat u enkele doemscenario's te vlug af bent geweest. U vindt dit bovendien een geruststellende gedachte.

We willen u niet storen in uw gemoedsrust, maar toch vraag ik me af op welke feiten u deze uitspraak baseert. Ik weet niet of u de laatste rapporten van de Club van Rome hebt gelezen, maar deze zijn alarmerend. Ik denk dat u terzake ook het MIRA-rapport heeft gelezen. U weet dat milieu-problematiek een wereldproblematiek is : leefmilieu kent geen grenzen. Als blijkt dat miljoenen kinderen sterven door de slechte luchtkwaliteit, dat oprukkende woestijnen het leven van honderden miljoenen mensen in het gedrang brengen, dan is dit geen luxeprobleem. We kunnen het ons evenmin veroorloven om te stellen dat dit niet tot onze bevoegdheid behoort. De oprukkende woestijn in een deel van Afrika behoort daar inderdaad niet toe. Maar als we hier over leefmilieu praten, kunnen we dit niet uit het oog verliezen.

Bovendien blijkt uit de analyse van 22 milieuthema's – verzuring, vermisting en dergelijke – in het laatste MIRA-rapport dat we voor de meeste indicatoren de norm niet bereiken, laat staan dat het evenwicht hersteld is. Meer nog, voor een aantal bekende cijfers doen we het zeer slecht. Ik geef slechts één voorbeeld. Tijdens de vorige zittingsperiode was met de vorige minister afgesproken dat we onze verbintenissen in verband met de bestrijding van CO₂-emissie zouden nakomen. De emissie bedraagt echter bijna 10 percent meer. Dan begrijp ik dus niet dat u de beweringen in uw verklaring handhaaft. Meer nog, waar u schrijft dat u

de kwaliteit van het leven wil behartigen – en daar gaat het tenslotte om – kunnen wij slechts besluiten dat er meer bedreigingen zijn dan oplossingen.

Dan ga ik over tot een tweede algemene opmerking. Om een bepaalde oefening te maken hebben we ons geïnspireerd op een plan van minister Grouwels. In de krant lazen we immers dat de minister de partijprogramma's wil onderzoeken op hun vrouwvriendelijkheid. Dat vind ik niet zo een best idee : het onderzoek vind ik goed, maar niet dat de minister het zou doen. Het ware wellicht interessant dat, zoals in Nederland, de partijprogramma's door een onafhankelijk bureau zouden worden onderzocht op hun budgettaire gevolgen, en de resultaten openbaar gemaakt. Terzake zijn we vragende partij.

Minister Brigitte Grouwels : Ter inlichting : het is zeker niet de bedoeling dat de minister dat onderzoek zou doen. Het onderzoek zou worden uitbesteed aan een pluralistische organisatie, namelijk de Nederlandstalige Vrouwenraad, en hieraan zou een wetenschappelijke ondersteuning worden toegevoegd.

De heer Jos Geysels : U gaat dit uitbesteden ? Vindt u het uw taak om dit uit te besteden ?

Minister Brigitte Grouwels : Ik hoop dat dit een aanzet geeft om in de volgende regeerperiode voldoende aandacht te schenken aan vrouwvriendelijke programma's.

De heer Jos Geysels : Mevrouw de minister, uw antwoord ontgoochelt me. Ik vind het niet uw taak om dat te doen, ook niet via uitbesteding. Het is een interessant idee om het te doen, zoals in Nederland. Totaal iets anders is het als een minister een onderzoek laat doen om te kijken hoe vrouwvriendelijk andere partijprogramma's zijn. Ik zou het eerder toegepast willen zien op uw eigen beleid, alvorens het wordt toegepast op andere partijen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer Geysels, daar wil ik even een repliek op geven. Ik ben het ermee eens dat het niet de taak is van een minister om dit zelf te doen. Maar ze mag zich er wel toe verbinden dit te stimuleren. In heel wat partijen gebeurt dit reeds spontaan. Dit zou het proces alleen maar ondersteunen. Ik denk dat onze maatschappij er heel wat beter van zal worden.

De heer Jos Geysels : Zoals u ben ik een voorstander van de spontaniteit, dus niet van het initiatief van de minister.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Dat bleek niet uit de manier waarop u het formuleerde.

De heer Jos Geysels : Dan heb ik het verkeerd geformuleerd. Maar ik had het wel tegen de minister.

Minister Brigitte Grouwels : Ik wil hier nog het volgende aan toevoegen. Het eigen beleid, en ook het volledige beleid van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ook doorgelicht. Het Peking-rapport is wellicht aan het Vlaams Parlement overgemaakt. Dat is eigenlijk de doorlichting die u vraagt. Ook het eigen beleid wordt dus grondig doorgelicht.

De heer Jos Geysels : Hoe dan ook, de minister-president heeft tien punten van vooruitgang genoemd. Daarover hebben we een zevental vragen. Aangezien een aantal zaken in het debat al aan bod zijn gekomen, zal dit waarschijnlijk niet te veel tijd in beslag nemen.

Het eerste punt heeft te maken met de voorbije watersnood. Mijnheer de minister-president, u bent daar terecht mee begonnen. We hadden er ook geen moeite mee dat de Vlaamse regering onmiddellijk een aantal maatregelen bekendmaakte om de grootste noden van de bevolking en van de getroffen gemeentebesturen te lenigen. We hebben echter een aantal vragen over de draagwijdte van deze maatregelen.

We hebben kunnen lezen dat de VVSG onmiddellijk daarna nogal boos reageerde inzake het Noodfonds. De heer Jan Leroy, stafmedewerker van de VVSG, zei dat er een verkeerde indruk werd gewekt, en dat er helemaal geen sprake was van extra middelen. Hij zei : 'Men moet dus niet doen alsof er een nieuw instrument wordt gecreëerd dat een deel van de ramp zal vergoeden.'

We weten dat de Vlaamse regering op 22 september een aantal beslissingen heeft genomen met een 'globale enveloppe' van maximum 316 miljoen frank. Er wordt dan gesproken over een extra bedrag van 50 miljoen frank. Geef nu eens duidelijkheid. U hebt zelf gezegd dat communicatie heel belangrijk is. Hoe zit het nu eigenlijk met de genoemde bedragen ? Wie heeft er nu gelijk ? Is het extra geld of niet ?

In dit verband is er ook het debat over het waterbeheer. We hebben het daarover zopas al gehad. Ik

zal daar niet op terugkomen. Ik wil wel de volgende bedenking maken. In uw beleidsverklaring en in de documenten van minister Demeester lezen we dat er 500 miljoen frank extra naar Aquafin gaat. Er gaat 350 miljoen frank naar de gemeentelijke rioleringen, die al met een achterstand zitten. We weten allen hoe groot die budgettaire achterstand wel is. Daarnaast gaat er 300 miljoen frank naar maatregelen ter voorkoming van het overstromingsgevaar.

Wat is de politieke relevantie van deze cijfers ? Is dit inderdaad genoeg om een trendbreuk te veroorzaken ? Omvat dit ook maatregelen inzake de problematiek van de dijken, van de ruilverkavelingen, enzovoort ? Zal men inderdaad voldoende budgettaire middelen vrijmaken voor beleidsmaatregelen die voor de vereiste trendbreuk kunnen zorgen ? Als men nu niet begint, zal men in de nabije toekomst immers opnieuw met watersnood worden geconfronteerd. Hopelijk zullen we hierover iets meer duidelijkheid krijgen bij de besprekingen in de commissie.

Minister Theo Kelchtermans : Er is al voorzien in een extra bedrag van 50 miljoen frank. Dit zal worden aangewend voor dossiers die nog voor het einde van het jaar kunnen worden afgehandeld. Aan de begroting van 1999 is ook 300 miljoen frank extra toegevoegd om versnellingen aan te brengen, ook ingevolge het gemeenschappelijk investeringsprogramma dat we momenteel voorbereiden. Dit gebeurt in samenwerking met Openbare Werken om zo tot die geïntegreerde aanpak te komen. Er zijn bovendien ook meer kredieten voor investeringen. Het gaat daar om een bedrag van 2,1 miljard frank. Er is dus toch wel een ruime marge om een aantal noodzakelijke urgentieplannen bij voorrang aan bod te laten komen. Wat betreft de budgettaire middelen kunnen er dus zeker garanties worden gegeven dat de beslissingen ook echt kunnen worden uitgevoerd.

De heer Jos Geysels : Als tweede punt kom ik nu bij het MAP. Mijnheer de minister-president, daarover schrijft u dat u de evaluatie ervan in het parlement belangrijk vindt. Natuurlijk zijn we het daarmee eens. De heer Van Mechelen heeft in dat verband al enkele kanttekeningen gemaakt. Mevrouw Dua heeft ook daarnet al haar bezorgdheid geuit over de berichten die ons bereiken over de onderhandelingen.

De verklaringen van de heer Bossuyt hebben ons een beetje gerustgesteld. We vroegen om een trendbreuk. Die is er niet gekomen met het eerste mestactieplan. Nochtans is zo een trendbreuk

Geysels

noodzakelijk voor het milieu en de volksgezondheid. Als de trend die de heer Bossuyt heeft genoemd, wordt voortgezet in zijn fractie, dan voelen we ons gesterkt en dan is onze vrees misschien voorbarig. Ik hoop dat de SP-fractie vasthoudt aan de exacte formuleringen van haar fractieleider.

De kwestie van de bodemsanering is symptomatisch voor het milieubeleid in deze septemberverklaring. Er werd over gediscussieerd bij de vorige begrotingsbespreking en bij de begrotingscontrole. Er werd een motie over goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Ik heb begrepen dat u 1,2 miljard frank ter beschikking hebt. U hebt er echter meer nodig, anders zal er tachtig jaar nodig zijn voor een minimale sanering van de nu gekende blackpoints. Dat is natuurlijk een verschrikkelijke conclusie.

De Vlaamse regering komt zo terecht in een ongeloflijke paradox. Minister Demeester legt schitterende cijfers voor over haar orthodox financieel en budgettair beleid. Als echter geen hogere kosten voor bodemsanering worden ingecalculleerd, dan kunnen we wel met boekhoudkundig schitterende cijfers zitten, maar bouwen we intussen een ongeloflijke ecologische schuld op, die we hoe dan ook in de volgende eeuw zullen moeten betalen. Het gaat dus over een totaal verkeerde visie op de begroting.

Ook over de Vlaminov-operatie werd al veel gediscussieerd in het parlement. Een aantal fracties, waaronder de onze, waren er geen voorstander van. Men heeft het systeem nu gekoppeld aan vormingsvoorwaarden, een mix waarmee bijna iedereen tevreden kan zijn. Ook daarover is in de septemberverklaring geen duidelijkheid gecreëerd.

Mijnheer de minister-president, u zegt dat u een akkoord hebt met de sociale partners. Ik denk het niet. Er zijn namelijk nog een aantal vragen met betrekking tot de modaliteiten van deze operatie. Als er op federaal niveau, binnen het interprofessioneel akkoord en de lastenverlaging, een akkoord komt over vorming, dan kunnen we op Vlaams niveau dezelfde bedrijven niet nog eens steunen omdat ze aan vorming doen. De modaliteiten moeten dus worden verscherpt, anders heeft de maatregel geen zin. Daarover is er geen duidelijkheid.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Geysels, er is een akkoord met de sociale partners

over de hoofdlijnen. Dat heeft ook de heer Van Rompuy van in het begin gezegd.

Wat is nu de toegevoegde waarde van de Vlaminov-formule ? Ten eerste bieden we niet langer investeringssteun en richten we alles op inspanningen voor vorming. Ten tweede komt er een toelage als er een goedgekeurd vormingsplan is in de onderneming. Die toelage moet worden geïnstalleerd op het einde van de rit. Zo heeft men bij voorbaat een mogelijkheid om te kunnen genieten van deze steun. Ten derde worden er modaliteiten bepaald naargelang het een kleine of iets grotere onderneming is. Er is ook voorzien in een supplement dat rekening houdt met het profiel van de betrokkene : gaat het om een laaggeschoolde of niet.

We hebben alles op alles gezet om te zorgen voor continuïteit in de mogelijkheid tot kostenverlaging. Vandaar de koppeling aan de onroerende voorheffing. Vlaminov moest ook naadloos aansluiten bij Vlaminov zoals het nu bestaat. Er mag geen breuk tussen de twee formules zijn, al is het maar van een maand.

Tenslotte wordt vanuit verschillende hoeken inderdaad aangedrongen op maximale synergie. Het standpunt van sommige sociale partners moet in die zin begrepen worden. Zij vinden dat we niet kunnen doen alsof er geen afspraak bestaat tussen de sociale partners en de federale regering. Over de hoofdlijnen is er een akkoord en we zullen de maatregel uitvoeren zoals we hem hebben bedoeld.

Een vierde opmerking heeft te maken met het hoofdstuk mobiliteit. Men kan zeggen dat de Vlaamse regering in haar septemberverklaring geen afgerond geheel voorstelt inzake mobiliteit omdat het nog een debat is. Een en ander kan worden geïnterpreteerd als respect voor de parlementaire besluitvorming. Ik zeg dit met enige ironie, omdat kan worden verwacht dat er in de verklaring krijtlijnen terug te vinden zijn van de inspanningen van de voorganger van minister Stevaert.

Wij willen gebruik maken van de komst van een nieuwe minister om hem in het kader van de verbetering en de uitbouw van het openbaar vervoer een klavertje vier aan te bieden. Een klavertje vier brengt geluk. Het moment is immers nog niet aanbroken om een evaluatie te maken van het beleid van de nieuwe minister.

Als de minister stopt met telefoneren hoop ik dat hij toch nog iets hoort van mijn betoog. Minister

Van den Brande

Stevaert, ik bood u net een klavertje vier aan, maar het is niet erg dat u niet luistert.

Minister-president Luc Van den Brande : Een van de sterke pijlers voor de toekomst is de communicatie.

De heer Jos Geysels : Misschien moet u het daarover dan eens met uw buur hebben.

Minister-president Luc Van den Brande : Minister Stevaert is daar ook van overtuigd.

De heer Jos Geysels : In het parlement hebben we niet de gewoonte om per telefoon met elkaar te communiceren.

Minister Stevaert, wij weten wat uw visie is en uw betrachtingen zijn in het kader van de verbetering en de uitbouw van het openbaar vervoer. Omdat u nieuw bent in de regeringsploeg, wilden we u een klavertje vier aanbieden met vier voorstellen.

Ten eerste stellen we gratis vervoer tot 12 jaar voor. Verder denken we aan een binnen het gezin overdraagbaar milieu-abonnement voor stad en streek, goedkope verminderingskaarten en totaal-abonnementen en ten slotte iets dat een beetje moeilijker ligt, voordeelkaarten voor gezinnen zonder auto. Ik hoop dat u deze voorstellen meeneemt, niet via de telefoon maar op een andere manier. We hopen dat dit in de komende maanden niet wordt vergeten in de discussie inzake mobiliteit.

Dan kom ik tot mijn volgende opmerking. Het is de bedoeling binnenkort een pact af te sluiten met de gemeenten. Ter voorbereiding hiervan wordt daar zowel binnen als buiten het parlement, vooral via de VVSG, over gedebatteerd. We nemen daar actief aan deel, maar in deze materie vallen twee zaken op. Ten eerste is er de straffe verklaring van CVP-raadsleden, zowel in Gazet van Antwerpen als in De Standaard. De woordvoerder van de vereniging van CVP-raadsleden, die ook lid is van deze vergadering, de heer Taylor, zei dat hij de 'regeldrift en betutteling van de Vlaamse overheden' wil bestrijden – en het woord keizer-koster is gevallen. Ik weet niet op wie dat woord van toepassing is, want hij had het over zowel federale als Vlaamse overheden. Misschien is de ene keizer en de andere koster.

Minister-president Luc Van den Brande : Naar mijn gevoel slaat dat niet op de Vlaamse regering,

want wij zitten niet meer in de Jozef II-straat. Ik zie geen enkel verband meer met de keizer-koster.

De heer Jos Geysels : Het essentiële van de keizer-koster was niet dat hij in de Jozef II-straat woonde.

Minister-president Luc Van den Brande : Het is gevaarlijk dat men de gedachte in ere wil houden, al is het maar bij het binnenwandelen in een straat. Dat kan een mens op slechte gedachten brengen. Dat is nu niet meer het geval.

De heer Jos Geysels : Mijnheer Taylor, in uw afwezigheid heb ik u net geciteerd om aan te tonen dat we samen met u de betutteling en de regeldrift van de overheden beu zijn. Ik vraag me wel af waarom dat hier niet harder doorklinkt.

Minister-president Luc Van den Brande : De heer Taylor gaat ermee akkoord dat ik hier iets over zeg, want ik spreek enkel de waarheid. De heer Taylor heeft daarover uitvoerig toelichting gegeven. Hij zei dat er, alles welbeschouwd, nog een aantal zaken kunnen verbeteren.

De heer Jos Geysels : Hij is toch een keizer-koster.

Minister-president Luc Van den Brande : Het pact met de gemeenten dat we willen afsluiten zal een goede aanzet zijn. We zijn het roerend eens. Maar ik heb van de heer Taylor begrepen dat de pers de zaak juist heeft weergegeven, maar dat er over de werkelijke toestand toch een inzichtsverdieping plaatsvindt bij de voorzitter van de CVP-raadsleden. Ik denk dat er geen echt groot probleem is.

De heer Jos Geysels : Wat u doet, typeert een keizer-koster : u zegt wat iemand anders eigenlijk zou moeten doen.

Er wordt nu een pact naar voren geschoven, maar tegelijk wordt iets anders naar achteren geschoven : heel de hervorming van het binnenlands bestuur. Daarover heeft professor De Rynck een belangwekkend en interessant rapport geschreven. De regering heeft ongeveer een jaar geleden bij monde van minister Peeters beloofd om dit decreet op te volgen. Er is bijvoorbeeld het decreet op de intercommunales. Ik hoop dat met dit decreet niet hetzelfde zal gebeuren als in de vorige legislatuur met het ontwerp van decreet van toenmalig minister De Batselier rond waterbeheer, want dan zullen we nog lang moeten wachten. Vanwaar dat stilzwijgen ?

Ik heb ten zesde nog een aantal vragen over cultuur. U hebt in uw septemberverklaring duidelijk

Geysels

aangetoond dat u ervan uitgaat dat culturele en economische voorspoed hand in hand gaan en het ene niet ondergeschikt is aan het andere. Ik koppel daaraan een aantal vragen, die misschien details lijken, maar het eigenlijk niet zijn. Vanuit de commissie en vanuit de sector is aangedrongen op een versnelling in het domein van de letteren. Er zijn voorstellen in het domein van de beeldende kunst. Er zijn zelfs bedragen op geplakt, namelijk 110 miljoen frank. We hebben die niet teruggevonden. Zijn die ondergesneeuwd of heb ik de teksten verkeerd gelezen? Ik heb ze dus verkeerd gelezen. We zullen dat uitzoeken.

Een zevende en laatste opmerking, mijnheer de minister-president, heeft te maken met een pak resoluties. Ik verwijs naar het openingswoord van de voorzitter van het parlement, en ik citeer: 'Ik denk dat het de taak is van het parlement na te kijken in welke mate resoluties die hier worden gestemd, worden uitgevoerd.' Ik heb alleen de belangrijkste eruit gehaald. Ik vermeld de resoluties rond de expansiewetgeving en rond het gemeentefonds, die gezien de discussie over het noodfonds niet onbelangrijk zijn en waarin duidelijk werd gevraagd naar maatregelen in de begroting 1999. Er zijn de resoluties over de bodemsanering voor 1999, en de resolutie van de heer Taylor over de outsourcing. De heer Taylor wacht al heel lang op zijn nota.

Zeer belangrijk, en dat is zeker niet grappig bedoeld, zijn de aanbevelingen van de discussie en het debat rond de armoede. Daar is veel werk in gestoken, het is plenair behandeld en er zijn engagementen aangegaan met organisaties en verenigingen die zich met dit probleem bezighouden. De dualisering van onze samenleving neemt niet af, wat men ook moge beweren. Ik vind het belangrijk dat goedgekeurde aanbevelingen ook uitvoering krijgen in de begroting. Ik zal die niet-uitgevoerde aanbevelingen nu niet allemaal voorlezen. Ik zal evenmin vragen om op deze twaalf bladzijden te antwoorden, maar ik heb er niets over teruggevonden. Mijnheer de minister-president, dit kan niet.

Ten slotte, mijnheer de voorzitter, wil ik verwijzen naar wat de minister-president heeft gezegd in een interview op 12 september. Hij zag drie uitdagingen: de dualisering in de samenleving, de grenzen van de groei en de problematiek van het onderwijs en de vorming. Juist die uitdagingen hebben we nu niet teruggevonden. Het zou interessant zijn geweest als u in uw septemberverklaring had getoetst of uw beleid compatibel is met die drie uit-

dagingen, mijnheer de minister-president. Die uitdagingen als uitgangspunt nemen zou aanleiding kunnen geven tot de ontwikkeling van een uitdagend en bezielend project, dat geconcretiseerd wordt in beleidskeuzes. Dat hebben we niet gekregen. We hebben ook weinig of geen informatie gekregen over uw planning, over te verwachten decreten en over belangrijke zaken. Daarmee hebt u de indruk gegeven, zoals sommige waarnemers en journalisten volgens mij terecht hebben geschreven in augustus, dat deze regering aan het uitbollen is. Bij het begin van het parlementair jaar een signaal geven dat men al aan het uitbollen is, is onbegrijpelijk en niet aanvaardbaar. Dat er binnen acht maanden verkiezingen komen, houdt nog niet in dat het parlement en de regering zich kunnen veroorloven om het rustig aan te doen. Dit zou een verschrikkelijk signaal zijn en is ook slecht voor de werking van de democratie, zeker met een legislatuurparlement.

Minister-president Luc Van den Brande: Ik heb toen en op andere momenten niet gezegd dat er drie uitdagingen zijn, maar dat ik ten minste drie uitdagingen zie.

Ten eerste is er een heel spanningsveld – zoals ik trouwens ook in de septemberverklaring heb aangegeven – tussen het erfgoed in de dynamische betekenis die we er nu aan willen geven en in de toekomst.

Ten tweede is er het enorme risico van de duale samenleving.

Tot slot hebben we te kampen met een ernstig mobiliteitsprobleem.

Voor elk van die punten is er in de begroting in een substantiële verhoging voorzien. Zo wordt voor monumentenzorg voorzien in 150 miljoen frank extra, wat dus neerkomt op een stijging van dat budget met meer dan tien percent. Zo kan ik nog veel voorbeelden geven.

Mijnheer Geysels, een septemberverklaring is geen paternoster en evenmin een agenda die ik op het spreekgestoelte meedeel. Daarvoor dienen de functionele afspraken en de werkzaamheden van het Uitgebreid Bureau.

Een septemberverklaring geeft aan wat onze prioriteiten zijn. Ik neem dan ook aan dat u van mij niet verlangt dat ik op elk decreet een exacte datum kleeft.

Van den Brande

U hebt reeds een aantal antwoorden gekregen, maar toch bent u misschien nog ontgoocheld omdat er nog heel wat werk op de plank ligt. We willen dat werk in elk geval tot een goed einde brengen en we zullen dat met alle overtuiging doen.

De heer Jos Geysels : Ik zou, net als de minister-president, willen afsluiten met het citaat van Luis de Camões, een groot Portugees dichter : 'En als er meer wereld geweest zou zijn, zouden zij het hebben bereikt.'

Eigenlijk had ik van u geen citaat verwacht van Spaanse en Portugese veroveraars in Midden- en Zuid-Amerika. Ik had liever gehad dat u iemand zoals Bartholomé de las Casas had geciteerd, iemand uit dezelfde periode, maar dan met nadruk op een heel ander aspect : niet op meer wereld, maar op een andere en betere wereld. Daarbij denk ik in de eerste plaats aan een betere wereld voor de Indianen die daar toen werden uitgemord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Geysels, zoals u weet, bestaat er een grondig onderscheid tussen de Spaanse en de Portugese veroveringen. Ik zou hier niet graag voor een Spaans citaat hebben gekozen.

Als wij Vlamingen, nu wat meer wereld willen bereiken net zoals de Portugezen toen, dan doen we dat in grote beschikbaarheid en als partners, niet om ergens een systeem op te leggen.

Ik heb mijn citaat dus wel degelijk overwogen. De bedoeling was over de eigen grenzen heen te kijken en dit te doen als een groep van mensen die ter beschikking staan van anderen.

De heer Jos Geysels : Ik heb nog een ander citaat gevonden. Het is van de hand van Francis Bacon, ook een tijdgenoot van voornoemden. Hij schreef, ik citeer : 'Het zijn slechte ontdekkingsreizigers die menen dat er geen land is wanneer ze niets dan zee kunnen zien'. Ik dank u. (*Applaus bij de VU en AGALEV*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik dank alle fractievoorzitters die hun mening hebben gegeven over de septemberverklaring. Het was een

boeiend debat waarbij een aantal van mijn collega's onmiddellijk hebben ingespeeld op de gestelde vragen. Ik wil in het bijzonder de voorzitter bedanken, omdat hij naar gewoonte de nodige flexibiliteit aan de dag heeft gelegd. Hierdoor wordt het parlement nu niet geconfronteerd met een antwoord tot in het kleinste detail, maar waren ophelderingen mogelijk in de loop van het debat.

Ik zal het hebben over een vijftal punten die over de verschillende fracties heen aan bod zijn gekomen. Ten eerste werd gesproken over een toon die zou zijn gezet. Ik herhaal dat we allen hebben geprobeerd, en minister Demeester in het bijzonder in haar begrotingsnota, om zo nuchter en zo zakelijk mogelijk via cijfers, gegevens en grafische voorstellingen een stand van zaken te geven. Dit is immers de bedoeling van een septemberverklaring. Ik deel de mening van een aantal parlementsleden dat dit noch de juiste plek, noch het juiste moment is om met toeters en bellen aan te kondigen hoe zaligmakend het beleid van deze regering is. Geloof u me vrij, dames en heren : daar heb ik geen enkele behoefte aan. Het is wel belangrijk om de stand van zaken te geven en als het ware een foto te tonen van hoe de werkelijkheid in 1998-1999 eruit zal zien.

We kunnen heel lang discussiëren over cijfergegevens, maar het is toch belangrijk om, indien ons kompas Europa en de wereld is, hetzelfde instrument gebruiken als in andere deelstaten en staten. Misschien is het goed om te trachten een punt te zetten achter meningsverschillen over cijfers. Zo ligt de administratieve werkloosheidsgraad om twee redenen een stuk hoger dan de Europese werkloosheidsgraad. Ten eerste is het aantal werklozen in administratief opzicht groter, en ten tweede is de beroepsbevolking kleiner. De regering heeft geen enkele behoefte om per se te beweren dat dit het enige cijfer is. Mijn uitgangspunt is echter het volgende : laat ons vergelijken wat we kunnen vergelijken. Het minste dat dan kan worden gezegd is dat er een werkelijke en opvallende – maar nog steeds veel te kleine – evolutie bestaat in het bereiken van elk van de doelstellingen voor de groei van de werkgelegenheid, de jobcreatie en het terugdringen van de werkloosheid.

Voor mijn tweede punt richt ik me tot de heer Denys en anderen die vragen hebben gesteld over de besteding van de middelen. We hebben uitdrukkelijk geopteerd voor continuïteit van het beleid. Dit wil zeggen dat we de begroting met grote voorzichtigheid hebben opgesteld. Sommigen hebben reeds vermeld dat we de heel belangrijke beslissing hebben genomen bij de opmaak van de begroting

Van den Brande

voor 1999 om zeventien jaar lang te beogen minder uit te geven dan we kunnen. We doen dit om, indien nodig, te kunnen reageren op een kleine of grotere inzinking in 2001-2002. De verschrikkelijke beslissing van Levi's toont het belang van een dergelijke optie aan.

Mijnheer Denys, volgens u was het aangewezen om op een lineaire wijze over te gaan tot lastenverlaging. We hebben deze keuze niet gemaakt, omdat we geloven dat we het omgevingsklimaat moeten versterken in het belang van de groep die nog geen mogelijkheid heeft om te ondernemen en mensen op te leiden en aan te werven. We hebben een aantal lastenverlagingen doorgevoerd, onder meer door via Vlamivorm degenen te versterken die nog geen deelgenoot zijn in de groei.

Tegelijkertijd zetten we onverminderd de successierechten door. Uit voorzichtigheid en strategische overwegingen moeten we veeleer werken op de hefboomen die iedereen ten goede komen, dan een bijna niet voelbare lineaire vermindering door te voeren op de inkomens. Het is misschien nuttig om te horen welke uitgaven u zou hebben vermindert, mijnheer Denys.

We hebben een principiële en strategische keuze gemaakt inzake de zorgverzekering. We reserveren 4 miljard frank en leggen tegelijkertijd voor 1999 800 miljoen frank in om de dienstverlening te versterken. Dit is geen afhankelijkheidsverzekering, integendeel. Het is een zorgverzekering die ouderen, chronisch zieken en zij die continue zorg nodig hebben, zal ondersteunen. Deze keuze is van groot belang en speelt in op de gevoelens van alle fracties om zorg te hebben voor de situatie van alle mensen.

Verder is er het pact met de gemeenten van 22 oktober 1998. Ik deel de mening van de fractievoorzitters : er moet een wezenlijke bijdrage worden geleverd tot een bestuurlijke hervorming. Het volstaat niet om enkele nieuwe ideeën naar voren te brengen. We willen de aanzet geven om consequent de subsidiariteit toe te passen. Het pact van 22 oktober is de basis om te bekijken hoe de gemeenten bijkomende bevoegdheden kunnen opnemen. We zouden niet consequent zijn als we als deelstaat meer autonomie vragen aan de federale regering, maar niet hetzelfde toestaan aan de gemeenten.

Er is de zorg over de overmatige regelgeving. Ik onderken dat er te veel regelgeving onnuttig

gehanteerd blijft en dat op alle vlakken. We hebben ook daar een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. We moeten nagaan welk domein niet vatbaar is voor decretale regeling. We willen ongeveer alles in een decreet vatten en daarover moeten we ons bezinnen.

Op het vlak van Ruimtelijke Ordening moet er een nieuwe ambtelijke cultuur bestaan. De nieuw bevoegde minister voor Ruimtelijke Ordening zal onverkort doorzetten wat zijn voorganger heeft aangezet : het volstaat niet het meest schitterende decreet te hebben en de beste omzendbrieven te maken. Het is van groot belang dat de bestuurlijke praktijk er een is ten dienste van de gemeenten en de burgers.

De heer Geysels zegt dat dit neigt naar gewoon doorzetten. Op een aantal domeinen zullen een aantal initiatieven in het parlement komen en zal de regering bijkomende initiatieven nemen. We wensen dat de ambtelijke praktijk er een is van bewilling en het tot stand brengen van oplossingen en niet het bemoeilijken van problemen.

Er werden nog andere punten aangehaald. Er werd nogal wat aandacht gevraagd voor het milieu. Men vroeg de basiselementen vast te leggen in decreten. Een aantal problemen kunnen we budgettair gezien niet binnen één begroting oplossen. De bodemsanering bijvoorbeeld zal vele jaren vergen. Een decreet of besluit volstaat daartoe niet. We moeten overgaan tot praktische engagementen.

De evaluatie van het MAP komt uiteraard aan de orde. We streven naar een gezond en kwaliteitsvol leven. De landbouw moet tegelijk overeind kunnen blijven. Het zou mooi zijn mochten de historische natuurbeheerders ook de nieuwe beheerders worden. Ik geloof zeer sterk in het maken van afspraken met de betrokkenen, ook met deze sector. We kennen een lange traditie van collectieve afspraken over tewerkstelling, loonvorming en basisrechten. We moeten dat niet idealiseren, maar het vormde mee de basis van onze vooruitgang. Waarom zouden we deze weg – met normbesef – niet blijven volgen in de landbouwsector ?

De komende maanden zijn van het grootste belang. We moeten handelen vanuit de overtuiging dat we het aankunnen. We streven naar zorg en kwaliteit voor iedereen. We kunnen geen enkele groep uitsluiten. We treffen bijkomende maatregelen voor de kansarmen. De basis daarvan is de waardigheid van elke man en elke vrouw.

Van den Brande

Na een periode van ontvoogding zijn we nu toe aan een periode van ontplooiing. Dat is de draagwijdte van deze begroting. Het is misschien niet spectaculair. Maar we geloven dat deze zorgzaam opgestelde begroting de basis heeft gelegd om gelijke kansen een kans te geven, in het verlengde van wat de afgelopen drie jaar is gebeurd. Laten we ophouden met cultuur en economie aan elkaar ondergeschikt te maken. Beide hebben een eigen finaliteit om kwaliteit te brengen. Cultuur kan de economie versterken en omgekeerd.

Op het vlak van het onderwijs voeren we uit wat is afgesproken. Wanneer een regering zich nauwgezet aan de afspraken houdt met het eigen parlement, met sociaal verantwoordelijken en met mensen uit de sector, oogt dit misschien niet spectaculair. De eerste verantwoordelijkheid van een regering is echter om dit effectief ook te doen.

Dit geldt eveneens voor de concepten die we moeten uitvoeren. Of het nu gaat over België, Spanje, Italië, Polen, Hongarije of het Verenigd Koninkrijk, de hervorming van een staat is een zaak van verantwoordelijkheid, goed bestuur en toegevoegde waarde. Laten we dus de term 'communautair' uit onze woordenschat schrappen.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, er ontstaat een probleem wanneer enigszins het gevoel ontstaat dat een democratische meerderheid in een land zich lijkt te gedragen als een minderheid. Bij de invulling van prioriteiten en het zoeken naar een consensus in onze commissie moet worden gezocht naar een toegevoegde waarde en een beter bestuur.

Misschien moeten we een nieuw ijkpunt naar voren schuiven waarbij we de besluitvormingsmechanismen bekijken vanuit een meerderheidssituatie. Een aantal in het verleden opgebouwde mechanismen functioneren in de toekomst misschien niet meer. Op die basis kunnen we ons als meerderheid wat inschikkelijker gedragen tegenover een minderheid. We moeten hiervoor echter nadenken over een andere strategische benadering ten opzichte van een verdere staatsvorming. Dit kan op een open manier gebeuren. Er moet in ieder geval een verantwoordelijkheid tot stand komen in het parlement, en niet zozeer bij de regering, waarbij de sociaal-economische hefboomen in eigen handen komen.

In de toekomst zijn nog veel zaken mogelijk wanneer we vertrekken van een Vlaams referentie-

punt, niet omdat dit Vlaams is, maar wel omdat we geloven dat op het vlak van efficiënt en goed bestuur het noodzakelijk is om een keuze te maken.

Mijnheer de voorzitter, er is een kloof tussen wat het Vlaams parlement en de regering doen en wat als dusdanig door de bevolking wordt erkend. Vanuit bepaalde hoek zegt men dat de Vlaamse regering er niet in slaagt haar boodschap over te brengen. Ik stel dit met u vast. Er wordt door de publieke opinie geen enkel onderscheid gemaakt tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering. De herkenbaarheid of het gebrek daaraan ligt ongeveer op hetzelfde peil.

De minderheidsfracties willen wellicht andere accenten leggen dan de meerderheidsfracties. Afgezien daarvan pleit ik er dus voor om met alle fracties samen te werken aan de herkenbaarheid van en het vertrouwen in onze instellingen. Dat moet niet met veel bombarie gebeuren, maar wel op basis van onze bestuurlijke activiteiten. We mogen niets verhullen, maar moeten duidelijk zeggen wie voor wat verantwoordelijk is. Ik heb daarstraks in dat verband al enkele voorbeelden gegeven. Het kan toch niet dat een aantal instellingen en administratieve diensten op een aantal terreinen goed werk leveren, maar dat geen mens dat weet.

Daar moeten we samen aan werken. Terzake mag er geen tegenstelling tussen parlement en regering bestaan. Bij de totstandkoming van de Vlaanderen-dag zullen de gemeenten een onvervangbare rol vervullen. Het is onze plicht om onze prioriteiten op dergelijke wijze te realiseren. Dat zal met minder spektakel gebeuren, maar we zullen de doelstellingen realiseren waartoe we ons in de regeringsverklaring van 1995 hebben verbonden. Ik vraag u dus om de septemberverklaring met overtuiging goed te keuren. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, dit debat heeft mijns inziens toch een positieve zaak opgeleverd. De toon in uw antwoord is iets genuanceerder dan de toon in de septemberverklaring zelf. Ik zal het niet meer hebben over de inhoud ; we zullen daarover nog kunnen debatteren tijdens de bespreking van de begroting, later dit jaar.

Denys

Ik wil wel elke dubbelzinnigheid wegnemen. U hebt terecht gesteld dat er een fundamenteel verschil is tussen de lastenverlaging die de VLD voorstelt en de opties van de Vlaamse regering. Wij zijn inderdaad van oordeel dat een gedeelte van de nieuwe middelen moet worden teruggegeven in de vorm van lastenverlagingen. Ik wil dit wel nuanceren. We willen dat niet op een versnipperde wijze aanpakken, en iedereen een beetje geven. Het plan dat we vorig jaar hebben voorgesteld, voorziet in een lastenverlaging voor de laagste inkomens uit arbeid. Op die wijze kunnen we het verschil tussen de werkloosheidsuitkeringen en de laagste lonen vergroten, zodat werklozen die willen werken daartoe ook worden aangespoord.

Ik heb ook uitgekeken naar uw antwoord op de uitnodiging die de heer Van Grembergen hier heeft verwoord. Die uitnodiging om met een offensieve strategie het Vlaams project te realiseren, is een belangrijke zaak. U bent echter niet op die uitnodiging ingegaan. Ik vrees dat u bij het klassieke antwoord blijft, en zult zeggen dat we eerst de werkzaamheden van de commissie voor Staatshervorming moeten afwachten alvorens een politiek feit te creëren. We ontkennen niet dat de werkzaamheden van de commissie voor Staatshervorming belangrijk zijn, ook vanuit strategisch oogpunt.

Maar dat is ruim onvoldoende. Dat wordt bewezen door de Franstalige partijen die, zonder veel inhoud, nu al een gemeenschappelijke strategie uitbouwen in allerlei dossiers. Het spijt me dat u ook nu, naar aanleiding van de uitnodiging van de heer Van Grembergen, niet ja antwoordt op een oproep tot Vlaamse frontvorming tussen de partijen onderling. We willen niet wachten tot het te laat is voor een aantal cruciale dossiers waarmee het Vlaamse belang vandaag wordt geconfronteerd.

Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de heer Van Grembergen. Vlaanderen heeft er nood aan dat we een macht vormen. De VLD en de VU zijn twee verschillende partijen met een eigen identiteit, maar we moeten op een aantal domeinen samenwerken. Op communautair vlak is dat een noodzaak. Mijnheer de minister-president, u neemt een afwachtende houding aan met betrekking tot een gemeenschappelijke strategie. U bent een leidinggevende figuur in de belangrijkste Vlaamse partij. Zolang u geen verantwoordelijkheid opneemt, zal Vlaanderen steeds het onderspit delven. We moeten dat in elk geval proberen te vermijden. We hopen dat we daar op 13 juni verandering in kunnen brengen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Denys, er mag geen misverstand bestaan. Ik moet de democratische verhouding tussen regering en parlement naleven. Alle oproepen die worden gedaan, zijn een afweging van fracties, partijen en bewegingen. U kunt me daar niet voor uitnodigen. Als ik inging op uw uitnodiging, zou ik iets doen wat absoluut onmogelijk is in een democratie. Ik zou namelijk als regering ingaan op een oproep. Als u goed hebt geluisterd naar mijn slotbeschouwingen, weet u trouwens dat ik een aantal hints heb gegeven voor wat een bijkomend onderdeel van een strategie zou kunnen zijn.

De heer André Denys : Mijnheer de minister-president, ik stel enkel vast dat de Franstaligen in een aantal gevoelige dossiers die het belang van de Vlamingen, onder meer in Brussel, betreffen, minder schroom aan de dag leggen. U weet dat trouwens heel goed. We moeten die tendens doorbreken. Zolang dat niet het geval is, zal Vlaanderen blijven verliezen. Ik herhaal dat we dat in elk geval moeten vermijden. (*Applaus bij de VLD, de VU en het VB*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, minister-president Van den Brande heeft gevraagd dat we ons bij hoofdelijke stemming zouden uitspreken over de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemene maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1999.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
58 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden ;
53 leden hebben neen geantwoord.

Voorzitter

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
61 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden ;
56 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Béghin Jan
Bossuyt Gilbert
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dufaux Peter
Dumez Paul
Goos Johnny
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleecx Jef
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno

Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert
Weyts Johan

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lootens-Stael Dominiek
Maes Nelly
Malcorps Johan
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Raskin Gerda
Sannen Ludo
Sauwens Johan
Stassen Jos

Voorzitter

Strackx Felix
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eyken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallegghem Roeland
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN heeft :

De Groot Etienne

Dientengevolge neemt het parlement de verklaring aan.

Reden voor onthouding ?

De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer de voorzitter, ik had een stemafpraak met mevrouw Helsen voor deze en de volgende stemming.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Er werd een ontwerp van decreet rondgedeeld inzake de regeling van de bijstand ingevolge de watersnood van september 1998. We willen iedereen de gelegenheid geven ten volle gebruik te maken van de zeven dagen tot de nieuwe commissie hierover zal beraadslagen.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Yolande Avontroodt en de heren Dirk Van Mechelen en Etienne De Groot tot besluit van de op 6 juli 1998 door mevrouw Yolande Avontroodt in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de geografische werkterreinafbakening van palliatieve netwerken in de provincie Antwerpen
 – 1112 (1997-1998) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Avontroodt en de heren Van Mechelen en De Groot tot besluit van de op 6 juli 1998 door mevrouw Avontroodt in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de geografische werkterreinafbakening van palliatieve netwerken in de provincie Antwerpen.

Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer de voorzitter, ik doe een oproep aan de parlementsleden. Zoals tijdens de vakantie duidelijk is gebleken, strekt deze motie ertoe de palliatieve integratie van de zorgverlening in de thuiszorg te verbeteren. In de vakantie zijn daarover recente studies verschenen. Dit werd een pijnpunt. Ook mevrouw De Galan heeft op federaal niveau nogmaals aangedrongen op een verbetering van de palliatieve bedden in ziekenhuizen en rusthuizen. Er werd echter met geen woord gerept over de thuiszorg.

Vandaar deze motie, die de thuiszorg en de palliatieve zorgen in de thuiszorg wil verbeteren. Ik doe een laatste oproep aan de leden opdat ze dit zouden steunen.

De voorzitter : Mevrouw Lindekens heeft het woord.

Mevrouw Kathy Lindekens : Mijnheer de voorzitter, wij zijn geneigd deze motie niet te steunen. Niet omdat we niet bekommerd zijn om de palliatieve zorg, maar omdat ze in een aantal punten uitgaat van een plaatselijk grensconflict. Wij willen het probleem echter ruimer zien. Ook is de motie grotendeels een herhaling van wat in feite reeds wettelijk is geregeld. Ik wil onze bezorgdheid uiten over wat zich al dan niet op het federale vlak afspeelt en de onzekerheid die dit met zich mee-

Lindekens

brengt. We menen echter dat de minister terzake doet wat ze kan doen.

Wel is er een cruciaal punt waarover we van de minister meer verduidelijkingen zouden willen krijgen, namelijk punt 3, over de vrije keuze van de patiënt. In de commissie heeft de minister een verklaring afgelegd naar aanleiding van de interpellatie van mevrouw Avontroodt. Ik begrijp dat dit een misverstand zou zijn, dus zou ik daar graag duidelijkheid over krijgen. Het gaat om de volgende uitspraak : 'Rekening houdend met de wensen van de patiënt kan, in onderling overleg en mits de uitdrukkelijke toestemming van het andere netwerk, het oorspronkelijke netwerk zijn begeleiding verderzetten.' Wij denken niet dat hier echt sprake is van vrije keuze voor een patiënt.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Wanneer een patiënt tijdens de begeleiding van het ene netwerk naar het andere verhuist, is het zijn keuze om blijvend te worden begeleid door hetzelfde netwerk. Dat is niet afhankelijk van de toestemming van het andere netwerk.

De voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

119 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
32 leden hebben ja geantwoord ;
25 leden hebben zich onthouden ;
62 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Browaeyts Jozef
Caubergs Jan
Cordeel Marc
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
Demeulenaere Julien
Denys André
Deswaene Roland
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Goovaerts Leo

Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Maes Nelly
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Raskin Gerda
Sauwens Johan
Van Dijck Kris
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Vaerenbergh Etienne
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Béghin Jan
Bossuyt Gilbert
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dufaux Peter
Dumez Paul
Goos Johnny
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Maximus Lydia
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy

Voorzitter

Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Geysels Jos
 Huybrechts Pieter
 Lauwers Herman

Lootens-Stael Dominiek
 Malcorps Johan
 Penris Jan
 Sannen Ludo
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Van Den Heuvel Ria
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Wallegem Roeland
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op dinsdag 6 oktober 1998 om 14 uur voor het wekelijkse vragenuur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.21 uur.*
